

OSVIITTA

Pyhtään kirkko juhlii

565-vuotiaan kirkon juhlaan kuuluu sekä musiikkia että villasukkia. Juhlia riittää koko ensi vuodeksi.
sivu 5

**VIIMEINENKIN JOULU VOI
OLLA TUNNELMALLINEN**
sivu 8

**HYVÄNTUULISUUS VOI TART-
TUA, TIETÄÄ PETE LASSY**
sivu 12

KOTKA-KYMIN
SEURAKUNTA

PYHTÄÄN SEURAKUNTA
PYTTIS FÖRSAMLING

PÄÄKIRJOITUS

Joulu - valon juhla pimeyden keskellä

”Älkää pelätkö! Minä ilmoitan teille ilosanoman, suuren ilon koko kansalle. Tänäpä on teille Daavidin kaupungissa syntynyt Vapahtaja. Hän on Kristus, Herra.” (Luuk. 2:10-11).

Jouluevankeliumissa kerrotaan, kuinka Herran enkeli saapui paimenien luokse ilmoittamaan Jeesuksen syntymästä. Herran kirkkaus ympäröi paimenet.

Joulunaika on Suomessa vuoden pimeintä aikaa ja päivä on lyhyimmillään. Joulun valo tuo lohtua ja lämpöä. Adventtikynttilöiden liekit, jouluvalojen loiste ja toisaalta myös kirkossa laulettu Kauneimmat joululaulut muistuttavat meitä siitä, että pimeys ei ole koskaan voittamaton.

Valo, joka syttyi Betlehemin tallissa yli kaksi tuhatta vuotta sitten, kantaa yhä tänään toivoa ja iloa maailmaan.

Joulun profetiassa Jesajan kirjan 9. luvun mukaan todetaan: ”Kansa, joka pimeydessä vaeltaa, näkee suuren valon, ja niille, jotka elävät kuoleman varjon maassa, loistaa kirkkaus”. Nämä sanat vievät lukijansa katselemaan sitä valoa ja kirkkautta, joka on tullut maailmaan Jeesuksessa.

Joulun sanoma viestii vahvasti siitä, että kaikenlaisen pimeyden keskellä lopulta valo voittaa, yhtä varmasti kuin yö väistyy päivän tieltä.

Valolla on erityinen merkitys erityisesti meille suomalaisille, jotka elämme pitkän ja pimeän talven keskellä. Jouluna valon merkitys korostuu monin tavoin. Joulun toivon ja rakkauden valo muistuttaa meitä siitä, että jokaisella on mahdollisuus olla valona toisen elämässä.

Kristillinen joulun sanoma kutsuu meitä joulun todellisen valon, Jeesuksen Kristuksen, äärelle. Hän on maailman valo, joka tuo valoa niihin elämäntilanteisiin, joissa koemme pimeyttä ja raskautta. Tämä valo ei himmene, vaikka ympärillämme olisi vaikeuksia. Se kutsuu meitä myös toimimaan valon tuojina, levittämään iloa, toivoa ja rauhaa ympärillemme.

Voit tänä jouluna pysähtyä miettimään, miten itse voimme olla valon lähteenä toisillemme.

Siunattua ja valoisaa joulunaikaa kaikille!

Emilia Pulkki

Päätoimittaja

50 vuotta täyttäneet laulajat juhlakonsertissa

Kymin kirkossa järjestetään Lucian päivänä neljän tänä vuonna 50 vuotta täyttäneen laulajan yhteinen 200-vuotisjuhlakonsertti.

Joulukonsertissa esiintyvät Maarit Alhosaari, Riku Pelo, Pekka Soranummi ja Jarmo Kaijansinkko. Säestäjänä toimii Esa Ylönen.

Maarit Alhosaari on laulanut lapsesta asti ja esiintynyt monissa konserteissa ympäri Suomea. Alhosaari toimii tällä hetkellä pastorina Kotka-Kymin seurakunnassa. Riku Pelo on tunnettu baritoni. Pelo on esiintynyt muun muassa Kansallisoopperassa sekä on mukana Lauluhytje Virtuoson jäsenenä. Pekka Soranummi toimii kanttorina Haminan seurakunnassa ja on esiintynyt laulajana useissa konserteissa. Jarmo Kaijansinkko työskentelee Kotka-Kymin seurakunnan kanttorina. Kaijansinkko on esiintynyt eri kokoonpanojen kanssa ympäri Suomea ja johtaa tällä hetkellä mm. Graceful-gospelyhtyettä.

Pianisti-urkuri Esa Ylönen opiskelee musiikin tohtoriksi Sibelius-Akatemian DocMus-tohtorikoulutusohjelmassa. Hän konsertoi hyvin aktiivisesti Suomessa ja ulkomailla ja toimii säestäjänä Kotkan seudun musiikkiopistossa.

Konsertissa kuullaan perinteistä joulumusiikkia teemalla ”Kaikki kauniit muistot”. Konsertti järjestetään perjantaina 13.12. klo 18 Kymin kirkossa. Konserttiin on vapaa pääsy, ohjelma 10€.

TEKIJÄT

25. vuosikerta

Julkaisija:

Kotka-Kymin seurakunta
Pyhtään seurakunta

Päätoimittaja:

Emilia Pulkki
emilia.pulkki@evl.fi

Toimitussihteeri:

Heidi Nevalainen
heidi.nevalainen@evl.fi

Osviitan toimitusneuvosto:

Stiina Kiiveri Marjo Kaijansinkko
Kirsi Rasanen Mervi Liimatainen

Jakelu:

Kaupunkilehti Ankkuri/
SSM Itä-Suomi Oy
Jakelumuistutukset, p. 05 226 6300

Pyhtään seurakunta

Kirkkoherranvirasto

Motellikuja 4, 2.krs, 49220 Siltakylä
Avoinna ma ja ti klo 9-13 sekä to
klo 12-16
p. 044 743 1040
pyhtaa.kirkkoherranvirasto@evl.fi

Kotka-Kymin seurakunta

kirkkoherranvirasto.kotka-kymi@evl.fi

Kirkkoherranvirasto (Kotkansaari)

Avoinna ma-ti klo 9-15
Kotkan seurakuntakeskus (käynti sisäpihalta)
Mariankatu 14, 48100 Kotka
p. 040 196 7533

Kirkkoherranvirasto (Karhula)

Avoinna ma-pe klo 9-15
Karhulan seurakuntakeskus
Karhulantie 33, 48600 Kotka
p. 040 196 7533

Sen lisäksi, että Pyhtään kirkko saisi näkyvyyttä ja kynnyks kirkkoon madaltuisi, juhluvuoden tavoitteena on myös kokeilla uusia yhteistyön mahdollisuuksia ja luoda uusia verkostoja, Marjo Kaijansinkko sanoo.

Pyhtään kirkko täyttää 565 vuotta

Juhlaa kestää läpi koko vuoden, ja ohjelmisto on laaja ja monipuolinen: Bach-konsertista lapasten kutomiseen.

Teksti ja kuva Ulla-Maija Sievinen

Pyhtään upean uuden kirkon valmistuminen oli 1460-luvulla suuri tapaus.

Kun pyhtääläiset ihmiset tuolloin ihailivat kirkkoaan, he eivät voineet kuvitella, että vuonna 2025 vietetään hyväkuntoisen kirkon 565-vuotisjuhlaa. Ja että juhluvuoden ohjelmaan kuuluisi vaikka mitä: Bachin musiikista aina lapasten kutomiseen asti.

– Kun 560 vuotta tuli täyteen, juhlia jouduttiin siirtämään koronan takia, kertoo yksi juhluvuoden valmistelijoista, kanttori **Marjo Kaijansinkko**.

Työryhmän muut jäsenet ovat **Ann-Mari Riihimäki, Tanja Wägar, Terhi Ignatius ja Kaisa Ivars**.

Pyhtään kirkon tarinat ja Pastori Töllander

Juhluvuoden ohjelma on runsas, ja tapahtumia on kaikenikäisille.

Tammikuun kolmantena sunnuntaina teologian tohtori Pauli Annala luennoi kirkossa aiheena Sisälle pyhyiksiin - Pyhtään kirkko liturgisena tilana.

Tammikuussa käynnistyy kirjoituskilpailu yläkoululaisille. Aiheina ovat ”kotikirkkoni”, ”jättiläiset, jotka rakensivat kirkon” ja ”arvoitus kirkossa”.

– Kilpailu on osa koulujen äidinkielen opetusta. Siinä voi miettiä, miten kirkko ja sen tarinat elävät tässä päivässä, Marjo Kaijansinkko kertoo.

Koko kevään kestävässä käsityökilpailussa etsitään lapasia ja sukkia, joiden aiheet liittyvät Pyhtään kirkkoon.

Helmikuun ohjelmassa on paljon koululaisvierailuja. Kirkossa esitetään koko perheen näytelmä Pastori Töllander ja neljä vuodenaikaa. Se tuotetaan yhteistyönä Pyhtään kunnan ja Musiikkikoulu Muskatin kanssa.

Kuvataidetta Pyhtään kirkosta

Maaliskuussa Pyhtään kirjastoon tulee näyttely aiheenaan Pyhtään kirkko. Toiveena on saada sinne eri-ikäisten tekemiä kuvia.

– Kuka vaan voi tuoda sinne omaa taidettaan, Kaijansinkko muistuttaa. Näyttely toteutuu yhteistyössä Pyhtään Taideseuran kanssa.

Huhtikuun kruunaa pitkäperjantaina järjestettävä konsertti, jossa kuullaan Haydnin Jeesuksen seitsemän viimeistä sanaa jousikvartetin esittämänä. Tilaisuudessa luetaan välillä evankeliumien tekstejä.

Kesäkuussa on vuorossa perinteiseen tapaan Kymijoen Lohisoiton konsertti, jossa kuullaan barokkimusiikkia.

Heinäkuussa on vuorossa kamarimusiikkia.

– Kaakon kamarimusiikki on Kaakonkulmalla toimiva yhdistys, joka Kamarimusiikkia kyliin -hankkeensa myötä tuo musiikkitapahtumia maaseudulle, Marjo Kaijansinkko sanoo.

Elokuussa Pyhtään kirkkoa tuodaan esiin myös Pyhtää-viikolla.

Saksofonikonsertti ja Nuoria Jousia

Syyskuussa on luvassa Kymenlaakson kanttoreiden konsertti, jossa juhlistetaan myös sata vuotta täyttävää Kymenlaakson kanttori-urkuriyhdistystä.

Lokakuussa lapset ja ikäihmiset kokoontuvat yhteen Maijan karitsat -yhtyeen konserttiin. Yhteistyössä Pyhtään kunnan kanssa toteutettu tapahtuma osuu Satuviikon ja Vanhusten viikon taitekohtaan. Lokakuun lopulle ajoittuu saksofonisti Esa Pietilän konsertti, jossa kuullaan mm. modernisoituja versioita Bachin soolosellosarjan osista. Konserttiin sovitetaan Pietu Pietiäisen valo- ja videotaidetta.

Marraskuussa esiintyvät Kamarikuoro Kotka-Canto sekä Kotkan Nuoret Jouset, jotka esittävät Vivaldin Neljä vuodenaikaa. Juhluvuoden tapahtumat päättyvät jouluaattona pidettävään Jouluyön messuun.

PYHTÄÄN KIRKKO

- Pyhälle Henrikille omistettu keskiaikainen harmaakivikirkko.
- Rakennettu noin vuonna 1460.
- Katoliset taiteilijat maalasivat 1400-luvun lopulla seinille hurskaita kuvia. Ne ovat yhä seinillä, myös apostolien kuvat.
- On parhaita alkuperäisessä rakennusmuodossaan säilyneitä keskiaikaisia kirkkoja Suomessa.
- Ainoa muutos on asehuoneen muuttaminen 1600-luvulla hautakappeliksi.

Pyhtään kirkon juhluvuoden avaa teologian tohtori Pauli Annalan alustus.

Ulkoisesti painava, sisältä keveä

Teologian tohtori Pauli Annalan mielestä on uskallettava kysyä, miksi kirkot on rakennettu. Niitä ei rakennettu siksi, että voitaisiin esitellä ulkoisia saavutuksia.

Teksti Elina Valtonen, kuva Pyhtään seurakunta

Kuvittele mielessäsi Pyhtään kirkko. Mieti, mitä sen sisällä on eri sukupolvien aikana saattanut tapahtua. On menetetty ystäviä, tultu suremaan ja iloitsemaan, kohdattu joulun ihme.

Tätä kaikkea kuvittelemaan kutsuu teologian tohtori ja eläköitynyt yliopisto-opettaja **Pauli Annala**, joka avaa Pyhtään kirkon juhluvuoden Pyhän Henrikin muistopäivänä 19.1.2025.

– Pyhtään kirkko on valtava aarre. Se on tuhansia tonneja painava tila, joka on sisältä keveä ja elävä, Annala sanoo.

Tuonpuoleinen häiritsee meitä
Maallistuminen ravistelee koko vanhaa mannerta. Kirkot uhkaavat tyhjentyä. Annalan mielestä pitäisi uskaltaa kysyä, mikä on kirkon tehtävä. Miksi kirkot aikoinaan rakennettiin?

– Esi-isiä motivoi se, että joka sunnuntaina tavattiin. Ei kirkkoja rakennettu siksi, että haluttiin esitellä arkkitehtejä tai maalareita. Kirkon tehtävä on olla Jumalan maja ihmisten keskellä. Paikka, jossa voidaan kohdata, joka koskettaa ja antaa elämälle merkitystä.

Sana *sekularismi* juontaa juurensa latinan sanasta *saeculum*, joka tarkoittaa aikakautta, sukupolvea ja vuosisataa. Sekulaari ihminen haluaa mustasukkaisesti pitää kiinni vain tässä ajassa olevista asioista ja esineistä.

Ihmiset luulevat, ettei meillä ole muuta aikaa kuin tämä, teologi toteaa.

– Tuonpuoleinen vain häiritsee meitä. Se halutaan viedä ihmisen elämästä mahdollisimman etäälle. Kaikki energia valjastetaan tämänpuolisten asioiden palvelukseen.

Pyhtään kirkko on valtava aarre. Se on tuhansia tonneja painava tila, joka on sisältä keveä ja elävä
– Pauli Annala

Kirkko on myös sisäinen tila
Annalan mukaan kirkoissa sisäisen ja ulkoisen tilan vuoropuhelu tulee erityisen näkyväksi. Kirkko on ulkoinen, siis käsin tehty tila, joka avaa oven ihmisen sisäiseen tilaan. Oman sielun syvyyksiin tai käsin tekemättömään kirkkoon.

Hän antaa esimerkin.
– Alvar Aallon tilat olivat riisuttuja, mutta ne suunniteltiin sitä ajatellen, että Suomen luonto voi tulla olohuoneeseen. Aalto siis pyrki häivyttämään ulkoisen ja sisäisen tilan välisen eron. Vastaavasti jos menet Helsingin musiikkitaloon, mielesi saattaa ruveta soimaan joku sinulle rakas sävelmä.

Annalan mukaan tila kutsuu siihen asiaan, minkä vuoksi se on rakennettu. Kirkkoja rakennettiin, jotta ne puhutelisivat ihmisiä sielullisena ja sisäisenä ihmisenä.

– Kun ihminen tulee kirkkotilaan, vaikkapa valtavaan kupolikattoiseen Helsingin tuomiokirkkoon, ajatus siirtyy taivaaseen. Kirkkotilat ja arkkitehtuuri ovat täynnä symboleita, jotka ohjaavat ajatuksia Kristukseen, Annala sanoo.

Maailma on täynnä ulkoista
Myös apostoli Paavali tekee eron ulkoisen ja sisäisen ihmisen välillä. Annala arvelee, ettei Paavali ollut kiinnostunut siitä, millaisia ihmiset hänen ympärillään olivat ulkoisesti tai miltä hänen työkaverinsa näyttivät. Paavalia kiinnosti ihmisen miinus.

– Kristityt eivät ole kiinnostuneita siitä, minkä näköinen olet, vaan mikä on sisäinen maailmasi. Mikä motivoi, mikä tekee elämästä mielekästä. Silloin päästään puhumaan niistä asioista, joihin kristillisellä uskolla on vastauksia.

Maailma on täynnä ulkonaista, mutta kirkkoja on rakennettu ravitsemaan ja vaalimaan ihmisen sisäistä tilaa.

Pyhä Henrik ohjasi sopimaan
Annala tulee Pyhän Henrikin mukaan nimetylle kirkolle tämän muistopäivänä. Henrikiä pidetään ensimmäisenä Suomen niemelle tulleena kristittyinä, jonka haluna oli vakiinnuttaa kristillisen kirkon asema hallinnollisesti.

Annala toteaa, että historioitsijat voivat loputtomasti tutkia, kuka Henrik oli. Teologin mielestä tärkeämpää on Henrikin levittämä kristillinen opetus elämästä ja sen arvoista, esimerkiksi ajatus siitä, että pitää rakastaa vihamiestä.

– Keskiaika oli väkivaltaista Suomessa. Kun suvun mahtimiesten kesken syntyi riitaa, osapuolet saattoivat ratkaista sen turvautumalla väkivaltaan. Kristinuskon tuoma uusi moraalisiitä, että täytyy sopia ja antaa anteeksi, saattoi olla ihmisille liian kaa. Haluttiin elää, kuten ennenkin.

*Pyhtään kirkon juhluvuoden avaus
Pyhän Henrikin muistopäivänä
19.1.2024 klo 17–19.
Teologian tohtori Pauli Annala pitää
alustuksen aiheesta "Sisälle pyhyiksiin" -
Pyhtään kirkko liturgisena tilana.
Juhlakahvien jälkeen ilta päättyy
ekumeeniseen rukoushetkeen.*

Pyhtää-sukkien tai -lapasten suunnittelukilpailu!

Pyhtään seurakunnan keskiaikainen kirkko täyttää ensi vuonna 565 vuotta. Tässä oiva syy julistaa suunnittelukilpailu sukille tai lapasille Pyhtään villapaidan pariaksi käytettäväksi, milloin vain ja missä vain.

Hae joko sukkiin tai lapsiin idea, innostus tai alkulähde Pyhtään kirkosta. Suunnittele ja neulo rakkain kuviosi, värisi, pintasi tai tarinasi kirkon pinnoista tai kuvista sukkaan tai lapaseen.

Kilpailuun osallistuvat työt jäävät kiertävään näyttelyyn mukaan. Työt kiertävät eri puolilla Pyhtäätä 17.5. päivän jälkeen. Näin mahdollisimman moni pääsee ihastelemaan neulontatöitä.

Säännöt:

- Neulo sukat tai lapaset haluamallasi langoilla.
- Kyseessä voi olla lasten, naisten tai miesten sukat tai lapaset.
- Käytettävää väritystä ei määritetä, vaan se on vapaasti valittavissa.
- Mallin tulee olla tekijän oma. Se ei esim. voi olla värimuunnos jonkun toisen suunnittelemasta ja julkaisemasta mallista eikä kopio jo olemassa olevasta kuvista.
- Toimita valokuva sukasta tai lapasesta sekä ruutupaperille tehty ohjeistus 28.4.2025 mennessä kirjaamo@pyhtaa.fi tai palauta materiaali Pyhtäänlinnaan kunnan info-pisteeseen otsikolla "Asuste Pyhtään keskiaikaisesta kirkokirkosta -suunnittelu".
- Neulontaohe on vapaasti käytettävissä voiton julkaisun jälkeen.
- Kerro lähetteessäsi, mikä kirkko-aihe sukassa tai lapasissa on sekä malliin mahdollisesti liittyvä tarina. Jos olet myös nimennyt työsi, niin kerro nimi.
- Ilmoita nimesi, ikäsi, sähköpostisi ja puhelinnumerosi.
- Voittajasukista tai -lapasista julkaistaan maksuttomat viralliset ohjeet.

Äänestys:

- Äänestysaika on 5.5.-15.5.2025.

Palkitseminen:

- Palkinnon saavat yleisöäänestyksen voittaja ja asiantuntijaraadin suosikki. Varamme mahdollisuuden kunniainnoinnin antamiselle.
- Palkinnon saajat palkitaan 100 € lahjakortilla valittuun käsityö-/lankaliikkeeseen.
- Palkitseminen tapahtuu 17.5.2025 Kyläpäivän yhteydessä.

Kilpailu järjestetään yhteistyössä Pyhtään seurakunnan ja Pyhtään kunnan kanssa.

Elämä solmussa?
Puhu, se auttaa

KIRKON KESKUSTELUAPU[†]
Luottamuksella, sinua kuunnellen

	Palveleva puhelin 0400 22 1180 joka päivä klo 18–24
	Palveleva chat ma–pe klo 12–20
	Palveleva netti Kirjoita viesti nimettömästi
	Palveleva kirje PL 210, 00131 Helsinki
evl.fi/kirkonkeskusteluapu	

Kirkon keskusteluapu päiväystä joulunakin

Kirkon keskusteluavun päivästäjille voi purkaa huolia ja ahdistusta. Keskustelut ovat luottamuksellisia. Päivystäjät ovat sitoutuneet vaitioloon.

”Vuoden pimeimpinä päivinä on tärkeää muistaa, että apu ja tuki ovat saatavilla. Me kirkon keskusteluavussa haluamme pitää huolta, ettei joulunakaan kenenkään tarvitse jäädä yksin hätänsä kanssa. Missä oletkin ja kuka oletkin, sinua varten on joku, joka kuuntelee ja ymmärtää. Siksi kirkon keskusteluapu on perustettu”, kirkkohallituksen asiantuntija **Petri Patronen** sanoo.

Kirkon keskusteluavun palveleva puhelin on auki joka ilta, myös viikonloppuisin ja juhlapyhinä. Palvelevan puhelimen numeroon 0400 221 180 (pvm/mpm) voi soittaa kello 18–24 välisenä aikana. Palveleva chat on avoinna maanantaista perjantaihin kello 16–20.

Kirkon keskusteluavun nettikirje tarjoaa mahdollisuuden kirjoittaa nimetön viesti ympäri vuorokauden. Päivystäjät vastaavat viesteihin muutaman päivän kuluessa. Nettikirjeen voi kirjoittaa osoitteessa evl.fi/kirkonkeskusteluapu/netti. Keskusteluapuun saa yhteyden myös perinteisellä kirjeellä.

Palvelu on valtakunnallinen ja toimii suomeksi ja ruotsiksi. Ruotsinkielisen palvelun nimi on Kyrkans samtalsjänst, ja sen yhteystiedot ja aukioloajat löytyvät osoitteesta evl.fi/kyrkanssamtalstjanst.

Yksityisyys on turvattu

Kirkon keskusteluavun päivästäjät ovat kirkon työntekijöitä ja koulutettuja vapaaehtoisia. Heitä sitoo vaitiolovelvollisuus.

Päivystäjä ei näe käyttäjän henkilöllisyyttä, sillä soittajan puhelinnumero ei näy vastaajalle. Puhelua ei nauhoiteta eikä keskusteluja tallenneta. Mitään henkilökohtaisia tietoja ei kerätä.

Jouluevankeliumi Luukkaan mukaan

Siihen aikaan antoi keisari Augustus käskyn, että koko valtakunnassa oli toimitettava verollepano. Tämä verollepano oli ensimmäinen ja tapahtui Quiriniuksen ollessa Syyrian käskynhaltijana. Kaikki menivät kirjoittautumaan veroluetteloon, kukin omaan kaupunkiinsa.

Niin myös Joosef lähti Galileasta, Nasaretin kaupungista ja meni verollepanoa varten Juudeaan, Daavidin kaupunkiin Betlehemiin, sillä hän kuului Daavidin sukuun. Hän lähti sinne yhdessä kihlattunsa Marian kanssa, joka odotti lasta. Heidän siellä ollessaan tuli Marian synnyttämisen aika, ja hän synnytti pojan, esikoisensa. Hän kapaloi lapsen ja pani hänet seimeen, koska heille ei ollut tilaa majapaikassa.

Sillä seudulla oli paimenia yöllä ulkona vartioimassa laumaansa. Yhtäkkiä heidän edessään seisoivat Herran enkelit, ja Herran kirkkaus ympäröi heidät. Pelko valtasi paimenet, mutta enkeli sanoi heille: »Älkää pelätkö! Minä ilmoitan teille ilosanoman, suuren ilon koko kansalle. Tänään on teille Daavidin kaupungissa syntynyt Vapahtaja. Hän on Kristus, Herra. Tämä on merkinä teille: te löydätte lapsen, joka makaa kapaloituna seimessä.»

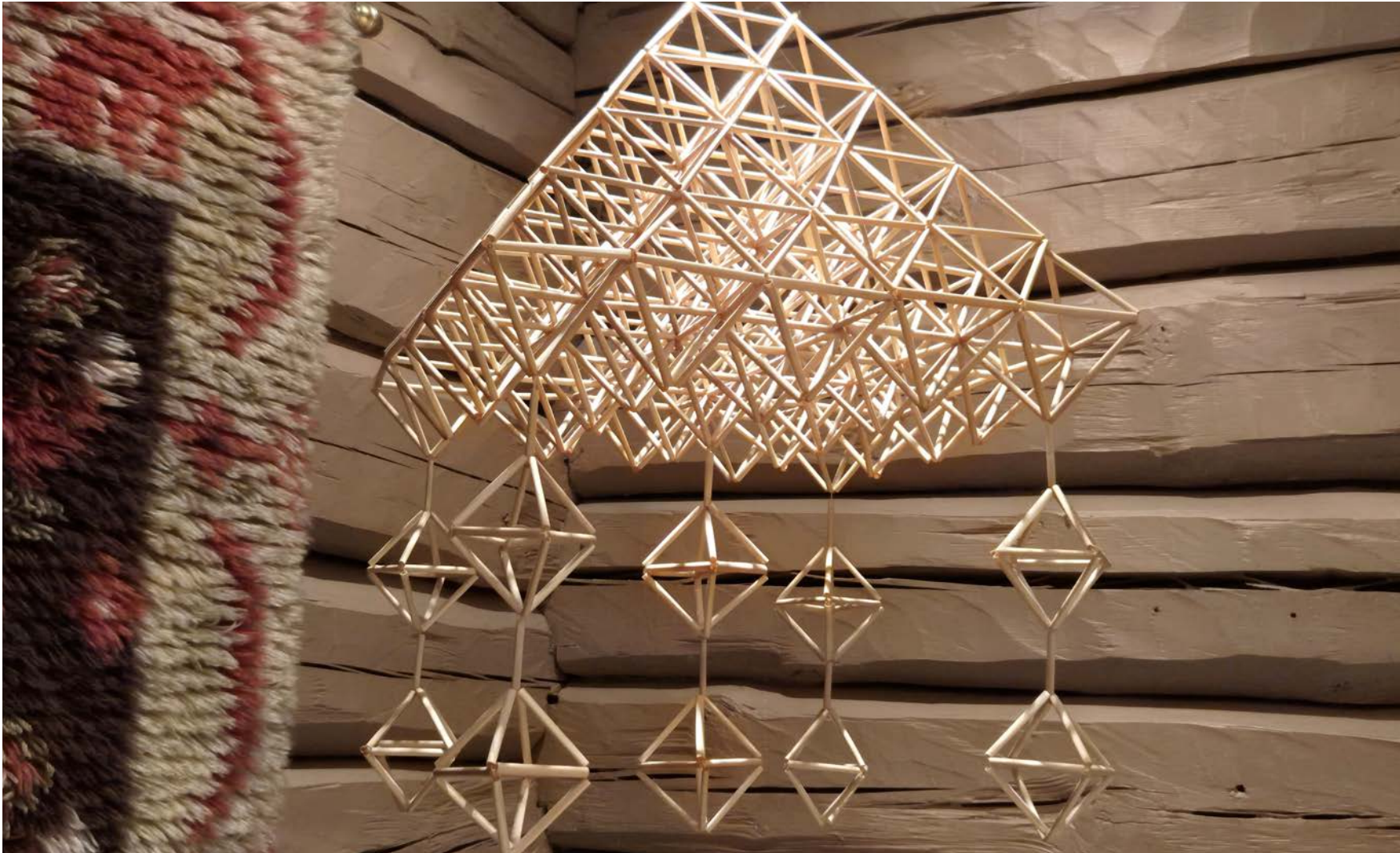
Ja samalla hetkellä oli enkelin ympärillä suuri taivaallinen sotajoukko, joka ylisti Jumalaa sanoen:

– Jumalan on kunnia korkeuksissa, maan päällä rauha ihmisillä, joita hän rakastaa.

Kun enkelit olivat menneet takaisin taivaaseen, paimenet sanoivat toisilleen: »Nyt Betlehemiin! Siellä me näemme sen, mitä on tapahtunut, sen, minkä Herra meille ilmoitti.» He lähtivät kiireesti ja löysivät Marian ja Joosefin ja lapsen, joka makasi seimessä. Tämän nähdessään he kertoivat, mitä heille oli lapsesta sanottu. Kaikki, jotka kuulivat paimenten sanat, olivat ihmeissään. Mutta Maria katki sydämeensä kaiken, mitä oli tapahtunut, ja tutkisteli sitä.

Paimenet palasivat kiittäen ja ylistäen Jumalaa siitä, mitä olivat kuulleet ja nähneet. Kaikki oli juuri niin kuin heille oli sanottu.

Luukkaan evankeliumi 2:1-20.

Herkkä ja viehättävä Pirjo Osolan himmeli koristaa kotkalaisen Hanna Vakkarin kaunista kotia läpi vuoden.

Herkän kauniit himmelit

Himmelin kolmio saattaa symboloida uskoa, toivoa ja rakkautta. Varhaisimmat joulukoristeet olivat syötäviä, omenoita ja pähkinöitä.

Teksti ja kuva Ulla-Maija Sievinen

Kauniit ja herkät himmelit eivät alun alkujaan olleet pelkkiä joulukoristeita. Ne valmistettiin sadonkorjuun jälkeen ja ripustettiin tuvan kattoon jouluksi. Himmelit koristivat tupaa aina juhannukseen asti. Juhannuksena himmeli poltettiin, ja seuraavan joulun alla ripustettiin kotiin taas uusi himmeli.

Monien himmelistien eli himmelitaiteilijoiden mielestä himmelissä on jotakin hyvin pyhää.

Himmelissä on myös nähty olevan vahvaa voimaa. Himmelin uskottiin vaikuttavan siihen, että viljaa riitti aina tulevaan satokauteen asti. Se lupasi tuottoisaa satoa tulevalle kaudelle: mitä suurempi himmeli oli, sitä suurempi sato oli tulossa.

Sieluun saakka ulottuva mielentila
– Ei, himmeli ei ole vain joulukoriste, sanoo kotkalainen, pitkään himmeleitä valmistanut **Aila Marhala**. Hänen käsissään on syntynyt noin 350 himmeliä.

– Kiinnostuin himmeleistä vuonna 2017. Serkun tyttö teki itse lasihimmeleitä, ja hän opetti minulle, miten himmeleitä valmistetaan. Näissä lasihimmeleissä oli ohuet lasiputket, joiden sisällä kulkivat mahdollisimmat ohuet rautalangat.

Serkun tyttö opetti Ailalle kaksi himmeliä perusosaa, tähden ja timantin. Himmelit koostuvat erikokoisista kuutioista.

– Olen käynyt Valamossa himmelikursseilla vuodesta 2018 lähtien ja ensimmäiseksi valmistin himmelin nimeltään Onni. Se on eräs perusmalleista., Aila Marhala kertoo.

Kolmiot symboloivat uskoa, toivoa ja rakkautta
Marhala on useasti käynyt himmelisti **Eija Kosken** opissa. Koski on tehnyt myös kirjoja himmeleistä, ja teoksessaan

Himmelissä on jotakin suurta, kaunista ja syvästi harmonista.
– Aila Marhala

Himmelin harmonia hän kertoo näin: ”Himmeli ei ole ainoastaan silmin havaittavissa oleva mobile, vaan se on sieluun saakka ulottuva mielentila, mielen tila. Himmelissä on jotakin suurta, kaunista ja syvästi harmonista.”

Himmelin nähdään omaavan paljon symboliikkaa. Esimerkiksi kolmiot saattavat symboloida uskoa, toivoa ja rakkautta, kun taas nelikulmiot voivat edustaa neljää vuodenaikaa.

Himmelit on perinteisesti tehty rukiin oljista ja myös järviruo'oista. Aila Marhala ei kuitenkaan halua käyttää olkia.

– Ne ovat suuritöisiä, ne pitää liottaa ja leikata. Käytän muovisia ja paperisia pillejä, joista syntyy myös erivärisiä himmeleitä.

Vaikein ja suuritöisin himmeli, jonka Aila Marhala on tehnyt, on nimeltään Himmeli ja taivas. Siinä on peräti yli 3000 osaa. Se näyttääkin kauniisti siltä, että himmelin päällä on himmelitaivas.

Himmelitekniikalla valmistuu myös ristejä
Aila Marhala on suunnitellut itsekin paljon malleja. Niiden kokoa voi sitten aina muunnella tarpeen mukaan. Hän myös opettaa himmeliä valmistusta.

Ortodoksina Marhala on valmistanut paljon poikkipuvin varustettuja ristejä himmelitekniikkaa käyttäen. Niitä on kodissa monenvärisiä, ja seuraavalla Valamon matkalla on tarkoitus tehdä ainakin musta ja punainen risti.

– Poikkipuu kuvastaa Kristuksen kanssa risteillä olleita kahta ryöväriä, kertoo Ailan puoliso **Gregorio Marhala**. Hän toimii Kaakkois-Suomen ortodoksisen seurakunnan lukijana Kotkassa.

Pähkinät ja omenat kuusen koristeina
Jouluun kuuluvat monenlaiset muutkin koristeet. Erilaiset syötävät, erityisesti omenat ja pähkinät olivat 1800-luvun alkuvuosina suosituimpia kuusenkoristeita. Pian puun oksille alettiin ripustaa

muutakin hedelmiä sekä koristeellisia paperinauhoja. Oksille ilmestyivät myös kimaltavat joulukoristeet.

Joulukoristeteollisuus alkoi Suomessa 1920-luvulla. Valtiolippuja, köynnöksiä ja kimmeltäviä palloja tuotettiin ulkomaisten esikuvien mukaan. Hellyttävimpiä ovat kuitenkin aina olleet lasten omin käsin tekemät koristeet.

1900-luvun alun suomalaiskotien suosikki oli leveä marsalkanvyö, jossa oli teksti: Kunnia Jumalalle korkeuksissa, maassa rauha ja ihmisillä hyvä tahto.

Joulukoristeet ovat aina olleet omistajilleen rakkaita ja niihin on liittynyt paljon tunteita. Aina joulun alla on yhtä ihanaa ottaa esiin rakkaat koristeet: siitä tietää, että joulu on taas tulossa.

Maan ääretkin saivat tietää, että Jumalamme pelasti meidät.

Ps. 98:3

Kirkon korjaajat

Kuparikatto kiiltelee

Vielä syyskuussa tässä oli nähtävillä pelkät rakenteet. Nyt Kotkan kirkon kupeessa oleva uusi kuparikatto suorastaan kiiltelee.

– Ajan myötä kuparin väri vaihtuu ja vihertyy. Siitä tulee saman näköinen kuin kirkon vanhat kuparipinnat, kertoo **Anatoly** Nikroopfelti Oy:stä.

Ennen kuin Anatoly ja **Jevgeni** pääsivät peltitöiden pariin, piti kuparipellit purkaa, katon puiset pohjarakenteet uusia ja eristevillat vaihtaa. Miehet kertovat, että eristeitä katossa ei itse asiassa ollut kuin tarkastusluukun kohdalla. Nyt katto on kokonaan eristetty puhallusvillalla.

– Tämä oli mukava homma, vaikka vähän sai taistella käännösten kohdalla, Jevgeni hymyilee.

Anatoly komppaa vieressä. Mukavaa oli, aurinkokin lähellä.

Katon päällä oleva koriste, ”sipuli” on nyt myös palautettu paikoilleen. Seuraavaksi peltimiehet siirtyvät toiselle puolelle kirkkoa, jossa on toinen kuparikatto vielä tehtäväksi.

Mistä löytäisin sen joulun? – ehkäpä näistä joulutapahtumista

Kotka-Kymin seurakunnassa on taas monta mahdollisuutta joulutunnelman löytämiseen. Perinteisten joulukirkkojen ja Kauneimmat joululaulut -tilaisuuksien lisäksi on muitakin jouluisia tapahtumia.

Perinteikäs Mistä löytäisin sen joulun -tapahtuma järjestetään tiistaina 17.12. klo 17.30-19.30 Kymin kirkonmäellä. Kirkossa esitetään joulukuvaelma 20 min. välein. Kirkon pihalla voi nähdä Pyhtään kiertävän farmin eläimiä ja ratsastaa porokeppareilla. Myös joulupukki on tavattavissa. Helilän seurakuntatalolla on glögi- ja piparitarjoilu, kirkonrotta Rafaelin nurkkaus sekä lähetystyön villasukkamyyntiä.

Mistä löytäisin sen joulun -tapahtumaa on järjestetty jo yli 30 vuoden ajan.

Joulurauhan julistus eläimille

Kymin kirkonmäellä on torstaina 19.12. klo 18 Metsäkirkko, jossa julistetaan joulurauha eläimille. Tilaisuus pidetään kirkon pihalla, ja sinne ovat tervetulleita myös lemmikit.

Metsäkirkko järjestetään yhteistyössä Kotkan Koiraystävien seuran kanssa.

Sara Kangas-Korhonen

Kauneimmat joululaulut ovat seurakunnan suosituimpia tapahtumia – Tänä vuonna joululauluja lauletaan myös vesijumpaten

Kauneimmat joululaulut on Suomen suurin ja laajimmalle levinnyt musiikkitapahtumien sarja. Laulutilaisuuksiin osallistuu noin kolme viidestä suomalaisesta. Kauneimpia joululauluja lauletaan innokkaasti myös Kotka-Kymin ja Pyhtään seurakuntien alueella. Tilaisuuksia järjestetään kymmeniä ympäri kaupunkia ja kuntaa. Tarjolla on myös uudenlainen elämys, kun joululauluja pääsee laulamaan samalla vesijumpaten.

Suomen suurin musiikkitapahtuma

Kauneimmat joululaulut -tapahtuma sai alkunsa vuonna 1973, kun kanttorit yhdessä Suomen Lähetysseuran kanssa halusivat kehittää hiljaiseen kolmanteen adventtisunnuntaihin tapahtuman, jossa kerättäisiin varoja lähetystyölle.

Heti ensimmäisenä vuotenaan Kauneimmat joululaulut -yhteislaulutilaisuuksia järjestettiin lähes 150 seurakunnassa, ja vastaanotto oli innostunutta. Tuskin kukaan silti osasi ajatella, millainen ilmiö niistä kasvaisi vuosien kuluessa.

Vuosien kuluessa Kauneimmista joululauluista on kasvanut Suomen suurin musiikkitapahtuma – eikä kolmas adventtikään ole enää kirkkoissa hiljainen. Nykyisin Kauneimmat joululaulut kaikkuvat tuhansissa tilaisuuksissa kirkkoissa, kauppakeskuksissa, ravintoloissa ja monissa muissa paikoissa ulkomaita myöten aina adventista loppiaiseen.

Joululaulut soivat maailman lasten hyväksi

Kauneimmat joululaulut on Suomen Lähetysseuran ja evankelis-luterilaisten seurakuntien yhteistyötä. Lähetysseura valmistaa Kauneimmat joululaulut -materiaalin ja toimittaa lauluvihot seurakuntien käyttöön. Seurakunnat vastaavat yhteislaulutilaisuuksien järjestämisestä. Laulutilaisuuksissa kerätään kolehti Lähetysseuran työhön, jota se tekee lasten hyväksi eri maissa.

Lähetysseura on painattanut tänäkin vuonna noin 830 000 vihkoa. Vihosta löytyvät perinteisesti ne kaikkein rakkaimmat, jo lapsuudesta tutut joululaulut. Toki mukana on aina muutama uudempikin laulu, ehkä tuleva klassikko.

Jäljellä olevat Kauneimmat Joululaulut

Pyhtään kirkossa

- Su 15.12. klo 15 De vackraste julsångerna i Pyttis kyrka
- Su 22.12. Klo 18 Kauneimmat joululaulut Pyhtään kirkossa

Kymin kirkko

- Su 15.12. klo 15 Lasten kauneimmat joululaulut
- Su 15.12. klo 18 Kauneimmat joululaulut
- Ke 18.12. klo 19 Kauneimmat joululaulut
- Su 22.12. klo 18 Kauneimmat joululaulut

Langinkosken kirkko

- To 12.12. klo 18 De vackraste julsångerna
- Su 15.12. klo 17 Kauneimmat joululaulut

Kotkan keskusta

- Ke 11.12. klo 18 Kauneimmat joululaulut Vellamon Venehallissa
- To 12.12. klo 18 Kauneimmat joululaulut Kotkan srk-keskuksessa
- Pe 13.12. klo 18 Kauneimmat joululaulut -vesijumppa Katariinan uimalassa
- To 19.12. klo 19 Kauneimmat joululaulut Easy Peasy -ravintolassa (ent. The Bank)

Muut Kotka-Kymin seurakunnan tilat

- Ke 11.12. klo 18 Kauneimmat joululaulut Metsäkulman kappelissa
- To 19.12. klo 18 Kauneimmat joululaulut Laajakosken kappelissa

Ympäri Kotkaa

- Ti 17.12. klo 18 Kauneimmat joululaulut Sunilan pirtissä
- Pe 20.12. klo 18 Kauneimmat joululaulut ravintola Street Food Factoryssa

Kauneimmat joululaulut verkossa

Osoitteessa www.facebook.com/kotkakymi

- To 19.12. klo 19

Jouluna Rita Elo (takana) ja Kati Paasi laittavat päähänsä jouluiset somisteet, koska ne tuovat usein hymyn potilaiden huulille. Siitä tulee itsellekin hyvä mieli.

Joulunvietto on osa hoitoa

Villa Meri -osastolla panostetaan rauhalliseen ja kotoisaan joulutunnelmaan. Monelle palliatiivisen osaston potilaalle tämä joulukuukin on viimeinen.

Teksti ja kuva Heidi Nevalainen

Joulukuusi on koristeltu kauniisti värikäillä palloilla ja nauhoilla. Lähempänä joulua kuusen alle tulee myös paketteja, jotka tosin ovat vain koristeita. Vaikka kyllä täällä on ihan oikeita pakettejakin jaettu. Kerran esimerkiksi kuusen alle ilmestyi yllätyspaketti vartijalle. Ja tietysti potilaitakin muistetaan.

– Jouluaattoamuna aamuvuorolaiset on usein jättäneet potilaiden pöydälle suklaalevyn ja joskus saatiin myös villasukkia jaettaviksi, kertovat Villa Meri -osaston sairaanhoitaja **Kati Paasi** ja lähihoitaja **Rita Elo**.

Suklaat ja villasukat ovat tulleet lahjoituskina Syöpäyhdistyksen keräyksen kautta. Ne ilahduttavat mieltä, vaikka täällä palliatiivisella osastolla monen potilaan ruokahalu on vähäinen eikä suklaa välttämättä maistu. Silloin muistamiset voi antaa potilaan luokse tulevalle omaiselle.

Myös omaisia varten

Villa Meri on palliatiivinen osasto Karhulan sairaalassa Kotkassa. Täällä hoidetaan potilaita, joiden perussairautta ei enää voi parantaa eikä taudin kulkuun vaikuttaa. Silloin hoito on oireiden helpottamista.

– Se ei ole pelkästään sitä, että hoidetaan oireita ja annetaan lääkkeitä. Täällä eletään normaalia arkea niin paljon kuin mahdollista. Yritetään saada huomio kiinnittymään johonkin muuhun kuin niihin ikäviin asioihin, täydentää Paasi.

Potilaat ovat tietysti ensisijaisia, mutta täällä ollaan myös omaisia varten. Omaisille on osastolla huone, jossa voi syödä

eväitä, keittää kahvit tai vain hengähtää hetken. Lapsia varten on leluja ja kirjoja.

Ajoittain osastolla saattaa käydä lemmikkejäkin potilasta tervehtimässä.

– Vaikka sairaalan osasto ollaankin, niin pyritään luomaan kodikas tunnelma, sanoo Paasi.

Vaikka vakavien, ikävien asioiden ympärillä pyöritään, niin toivotaan, että joulun tunnelma olisi kaikesta huolimatta, myös omaisilla.

– **Kati Paasi**

Viimeinen joulukuukin

Kodinomaisuus on osastolla tärkeää, ja siksi erilaiset juhlapyhätkin pyritään siellä huomioimaan. Juhannuksena syödään grillimakkarat, itsenäisyyspäivänä koristellaan tiloja teeman mukaan. Joulukuusi sai koristeensa marraskuun lopussa ja tonttuja ilmestyy näkyville lähempänä joulua. Ikkunoissa olevat sydämenmuotoiset valokranssit ovat luoneet tunnelmaa jo pitkään.

– Vaikka vakavien, ikävien asioiden ympärillä pyöritään, niin toivotaan, että joulun tunnelma olisi kaikesta huolimatta, myös omaisilla. Se on oikeastaan osa sitä hoidon prosessia, pohtii Paasi.

– Meidän potilaille tämä voi olla se viimeinen joulukuukin, minkä he saavat viettää, muistuttaa Annukka Paavola, palliatiiv-

visten osastojen ja poliklinikoiden palveluesimies.

Vierailut ilahduttavat

Jouluaatto on Villa Meressä yleensä rauhallinen ja kiireetön. Osastolla soi joulumusiikki, omaisia käy paljon ja onpa joskus joulupukkikin piipahtanut.

– Joulupukin käynti on yllättävän tärkeää monelle iäkkäämmälle potilaalle, sen näkee kasvojen ilmeistä ja olemuksesta.

Toivottavasti joulupukki tänä vuonnakin ehtii täällä käymään, toivoo Kati Paasi.

Mieluisia ovat myös sairaalapastorin vetämät jouluhartaudet, Lucia-neidon vierailu tai vaikkapa musiikkiluokkalaisten tai kuorojen laulesitykset. Henkilökunta kannustaakin vapaaehtoisia olemaan rohkeasti yhteydessä, jos haluavat tulla tällaisilla käynneillä ilahduttamaan potilaita. Pienelläkin teolla saa aikaan paljon hyvää.

Kaikesta huolimatta joulukuukin ei ehkä ole se helpoin aika olla sairaalassa, poissa kotoa.

– Onhan se erilainen joulukuukin. Harva vapaaehtoisesti haluaa silloin sairaalassa olla, tietää Paasi.

Siksi kaikki ne potilaat, joiden vointi sen sallii, saavatkin mennä joulukuukin kotilomalle.

Mukavia työvuoroja

Työntekijöille joulun viettäminen töissä ei ole ollenkaan ihmeellinen asia. Se voi itse asiassa olla ihan mukavaakin.

– Joulukuukin ollaan laitettu päähän joulupannat. Se iloo, mikä potilaille tulee, kun he näkevät, että minulla on poronsarvet päässä... Itsellekin tulee siitä hyvä mieli, sanoo Elo hymyillen.

Tunnelmassa on jotain sellaista, ettei työvuoroihin ollut tänäkään joulukuukin vaikea löytää tekijöitä. Joihinkin vuoroihin oli jopa enemmän tulijoita kuin on tarvetta.

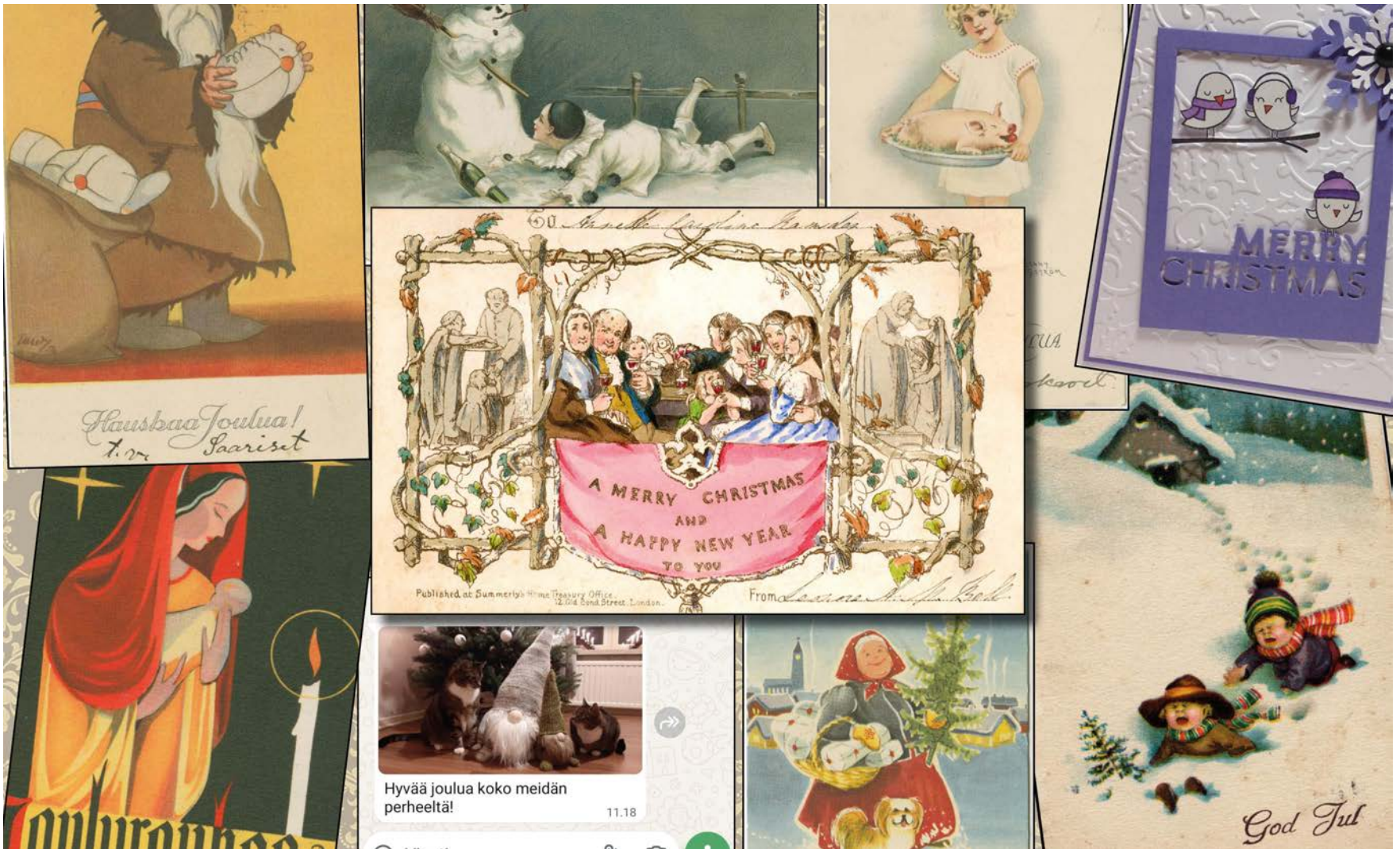
– Hoitajillakin on erilaisia elämäntilanteita. Jos on vaikka yksin, perheetön, voi olla, että haluaakin tulla joulukuukin töihin. Ne on pitkät pyhät olla yksin kotona, tietää Paavola.

Pieni joulukuuhörppy

Jouluaattona henkilökunnallakin on vähän normaalia paremmat eväät: jouluruokia tuodaan nyyttärimeiningillä yhteisesti jaettavaksi. Myös potilaiden ruuassa joulukuukin on huomioitu. Lisäksi omaiset voivat tuoda potilaille niitä tämän omia lempiruokia.

– Jo ne ruuan tuoksutkin on tärkeitä ja herättävät joulufiiliksen, sanoo Paasi. Joulukuukin saatetaan hörpätä myös pienet joulukonjakit.

– Lääkärin luvalla tietenkin, painottaa Paavola.

Kesellä olevaa korttia pidetään maailman ensimmäisenä joulukorttina. Niitä painettiin tuhat kappaletta kivipainossa vuonna 1843.

Surmatuista sammakoista iloisiin tonttuihin

Maailman ensimmäinen joulukortti herätti kohun, mutta käynnisti korttibuumin. Nykyisin yhä useampi lähettää paperisen kortin sijasta sähköisen tervehdyksen.

Teksti Heidi Nevalainen, kuvat Postimuseo, Flickr, Heidi Nevalainen

Joka vuosi päätän, että nyt en enää lähetä joulukortteja. Ja joka vuosi sitten kuitenkin löydän itseni istumasta korttipohjien, liimapuikkojen ja koristekuvien keskeltä askartelemassa tervehdyksiä läheisilleni.

Moni muu on tehnyt kanssani saman päätöksen, mutta pysynyt päätöksessään minua sitkeämmin. Kun vielä 2000-luvun alkuvuosina Posti jakoi yli 50 miljoonaa joulukorttia vuosittain, on määrä viime vuosina ollut enää n. 14 miljoonaa.

Ainakin yksi syyllinen on selvä: digitalisaatio. Vuosituhannen vaihteessa harva vielä lähetti joulutervehdyksiä sähköpostilla tai tekstiviestillä. Nykyisin jouluinen viesti lähtee puhelimesta parilla sormen napautuksella läheisille viestisovellusten kautta. Jouluntoivotukset voi jakaa myös somessa. Ehkä joulukortin lähettämisestä on tullut se työläämpi, kalliimpi ja aikaa vievämpi vaihtoehto.

Punaviiniä vai lumuvanukasta?

Alun perin joulukortti oli itse asiassa se helpompi ratkaisu. Jouluna oli nimittäin ollut tapana kirjoittaa tuttaville henkilökohtaisia tervehdyksiä. Jos tuttavapiiri oli laaja, oli kirjoittamisessa aikamoinen urakka. Tämä ongelma oli myös englantilaisella **Sir Henry Colella**, jonka kehittämää korttia pidetään maailman ensimmäisenä joulukorttina.

Henry Cole pyysi taiteilijattavaansa piirtämään kuvan, johon oli jo valmiiksi kirjoitettu joulun ja uudenvuoden toivotukset niin, että vain saajan ja lähettäjän nimi piti itse kirjailla. Näitä kuvia Cole

sitten painatti kivipainossa tuhat kappaletta vuonna 1843. Osan hän lähetti itse ja osan laitto myyntiin.

Korteista tosin nousi kohu. Kuvan ideana piti olla, että jouluna muistetaan köyhiä, mutta näyttikin siltä, että joulupöytään kokoontuneessa perheessä pieni lapsikin juo punaviiniä. Joku tosin sanoi, että lapset maistelevat lumuvanukasta, ja hyväntekeväisyys on esillä kortin reunoiilla. Kohu toi kuitenkin julkisuutta, ja seuraavana vuonna kaupoissa oli jo huomattava määrä painettuja kortteja. Ilmiö levisi lopulta Englannista ympäri Eurooppaa.

Kyseenalaisia kuva-aiheita

Ensimmäisestä Suomeen tulleesta joulukortista ei ole tietoa. Ulkomailta se luultavasti tuli. Ainakin yksi Wienistä vuonna 1856 lähetetty uudenvuodenkortti on tallella Kansallismuseon kokoelmissa. Sen kuvituksena on enkeleitä.

Alkujaan joulukorttien kuva-aiheet eivät tosin olleet erityisen jouluisia, ja uskonnollinen kuvastokin tuli mukaan myöhemmin. Syy saattaa olla siinä, että kuvituksen aiheet otettiin uudenvuoden korteista. Siksi korteissa oli kesäisiä maisemia, neliapiloita ja lintuja. Kukkiakin oli, mutta lähinnä ruusuja, kieloja ja kirsikankukkia. Hyasintista tuli joulukukka vasta myöhemmin.

Nykyisin yksi suosittu joulukorttityyppi on omasta valokuvasta teetetty kortti. Perheen lapset tai lemmikit poseeraavat niissä jouluisissa asuissa tai somisteissa. Keksintönä tämä ei kuitenkaan ole

uusi, sillä valokuvakortteja lähetettiin jo 1800-luvulla, kun valokuvauskin kehitettiin. Kuvat olivat mustavalkoisia, mutta niitä saatettiin värittää käsin.

Jotkut entisaikojen kuva-aiheista vaikuttavat nykysilmiin vähän kummallisilta. Eräässä kortissa kaksi pientä lasta kompuroi syvässä lumihangessa ilman käsi- neitä, selvästi kärsivin ilmein – ja alareunassa on teksti God Jul (Hyvää joulua). Kummalliselta aiheelta tuntuvat myös nokisutarit tai puiseen tynnyriin sulotut lapset.

Jos tänä päivänä joulukortissa on eläin, on se todennäköisesti jokin söpö lemmikki tai klassinen punatulokku. Ennen vanhaan se saattoi olla myös miekalla surmattu sammakko tai kuollut punarinta. Sikakin oli tietysti suosittu aihe – tosin joskus sitä jahdattiin kuvassa veitsellä uhaten.

Lihavia joulupäiviä!

Ensimmäisiin joulukortteihin kirjoitettiin usein ”Hyvää joulua, rauhaa rakkautta, leipää ja lämmintä”, ”lihavien joulupäiviä” tai ”parhainta ruokahalua joulupäiviksi”. Elettiin aikaa, jolloin suurella osalla kansasta oli jatkuvasti nälkä. Myös raamatunlauseita kirjoitettiin ja kerrottiin omasta terveydentilasta.

Nykyisin toivotetaan useimmiten ihan yksinkertaisesti hyvää joulua. Ajatus on tärkein: kortin saajalle toivotaan varmasti oikeastikin kaikkea hyvää. Sanotaan, että joulun on muistamisen aikaa, ja siihen tarpeeseen joulukortti istuu oivallisesti. Se

on perinteisesti ollut myös hienovarainen tapa ylläpitää ihmissuhteita.

Pari vuotta sitten Posti teetti suomalaisille kyselytutkimuksen. Sen vastaajista yli 80 prosenttia kertoi saaneensa postissa joulutervehdyksen, tyypillisesti joulukortin. Vastaajilta kysyttiin myös, mitä joulutervehdystä he eniten arvostavat. Yli puolet valitsi kortin, kirjeen tai paketin. Tekstiviestiä tai someviestiä toivoi vain 8 prosenttia vastaajista.

Lähde: Postimuseo ja Posti

Yhtäkkiä heidän edessään seiso Herran enkeli, ja Herran kirkkaus ympäröi heidät. Pelko valtasi paimenet, mutta enkeli sanoi heille: »Älkää pelätkö! Minä ilmoitan teille ilosanoman, suuren ilon koko kansalle.

Luukas 2: 9-10

TAPAHTUMAT PYHTÄÄN SEURAKUNNASSA

JUMALANPALVELUKSIA

- Su 15.12. klo 10 **Sanajumalanpalvelus** kirkossa.
- Su 22.12. klo 10 **Messu** kirkossa.
- Ti 24.12. klo 13 **Kaksikielinen hartaus** Munapirtin hautausmaalla.
- Ti 24.12. klo 13 **Hartaus** Haaviston kyläkirkossa.
- Ti 24.12. klo 15 **Sanajumalanpalvelus** kirkossa.
- Ke 25.12. klo 10 **Joulupäivän kaksikielinen sanajumalanpalvelus** kirkossa.
- To 26.12. klo 10 **Tapaninpäivän messu** kirkossa.
- Su 29.12. klo 10 **Kauneimmat joululaulut -sanajumalanpalvelus** kirkossa.
- Ma 1.1. klo 10 **Messu** kirkossa.
- Su 5.1. klo 10 **Sanajumalanpalvelus** kirkossa.
- Ma 6.1. klo 16 **Lähetyslaulut ja iltahartaus** Siltakylän seurakuntatalossa. Kahvi- ja tee-etkot klo 15 alkaen
- Su 12.1. klo 10 **Messu** kirkossa.

- Su 19.1. klo 17 **Pyhän Henrikin kirkon juhluvuoden avajaistilaisuus** kirkossa. ”Sisälle pyhyiksiin” – Mitä kirkon alttari meille kertoo, TT Pauli Annala. Juhlahahvit, jonka jälkeen ekumeeninen rukoushetki.
- Su 26.1. klo 10 **Riparikirkko** kirkossa.
- Su 2.2. klo 10 **Tunturimessu** kirkossa.

Viikkomessut

- Ke 22.1. klo 12 **Viikkomessu** Siltakylän seurakuntatalossa

MUSIIKKI

- Su 15.12. klo 15 **De vackraste julsångerna** i Pyttis kyrka
- To 19.12. klo 18.30 **Langinkosken leidién joulukonsertti** kirkossa
- Su 22.12. klo 18 **Kauneimmat joululaulut** kirkossa

DIAKONIAITYÖ

- Ma 15.1. klo 10 **Hopeakerho** Siltakylän seurakuntatalossa
- Ti 16.1. klo 14 **Hopeakerho** Kirkonkylän seurakuntatalossa
- Ke 17.1. klo 13.30 **Seurakuntakerho** Hirvikosken koululla

LÄHETYSTYÖ

- To 16.1. klo 13 **Lähetysten Yhdessäryhmä** Siltakylän seurakuntatalossa.

LAPSITYÖ

- Pyhtään seurakunnan kotisivuilla on avautunut **kerhotyökysely**. Kyselyn tarkoituksena on kehittää kerhotyötä vuoden 2025 aikana. Sähköisen kyselyn lisäksi kyselylomakkeita on saatavana Siltakylän ja kirkonkylän seurakuntaloilta sekä lastenohjaajilta. Vastausaikaa on 31.1.2025 asti. Vastamalla voit vaikuttaa siihen, millaista lapsi- ja perhetyötä tehdään ensi syksystä alkaen Pyhtään seurakunnassa.

PYHÄN HENRIKIN KIRKON JUHLAVUODEN AVAJAISTILAISUUS

Su 19.1. klo 17
Pyhtään kirkossa.

”Sisälle pyhyiksiin” – Mitä kirkon alttari meille kertoo, puhujana TT Pauli Annala. Juhlahahvit, jonka jälkeen ekumeeninen rukoushetki.

TAPAHTUMAT KOTKA-KYMIN SEURAKUNNASSA

JUMALANPALVELUKSIA

Katso tarkemmat messutiedot osoitteesta www.kotka-kyminseurakunta.fi.

3. adventtisunnuntai su 15.12.

- Su 15.12. klo 10 **Adventin messu** Langinkosken kirkossa. Messu katsottavissa myös verkossa os. www.kotka-kyminseurakunta.fi
- Su 15.12. klo 13 **Adventin messu** Kymin kirkossa.
- Su 15.12. klo 13 **Haltijan kyläkirkko** Karhuvuoressa Haltijantien kerhohuoneessa.
- Su 15.12. klo 17 **Adventin messu** Kotkan srk-keskuksessa.
- To 19.12. klo 18 **Metsäkirkko & Eläinten joulurauhan julistus** Kymin kirkon pihalla. Metsäkirkkoon ovat tervetulleita niin ihmiset kuin lemmikitkin. Toteutetaan yhteistyössä Kotkan koiraystäväinseuran kanssa.

4. adventtisunnuntai su 22.12.

- Su 22.12. klo 10 **Adventin messu** Langinkosken kirkossa. Messu katsottavissa myös verkossa os. www.kotka-kyminseurakunta.fi
- Su 22.12. klo 13 **Kauneimmat joululaulut -messu** Kymin kirkossa.
- Su 22.12. klo 17 **Adventin messu** Kotkan srk-keskuksessa.

Joulukirkot ja hartaudet

Jouluaatto ti 24.12.

- Ti 24.12. klo 13 **Joulurauhan julistus** Langinkosken Keisarillisella kalastusmajalla. Kotka-Langinkoski Rotaryklubi tarjoilee lämmintä juotavaa tilaisuudessa.
- Ti 24.12. klo 13 **Jouluaaton perhehartaus** Kymin kirkossa.
- Ti 24.12. klo 13 **Jouluaaton hartaus** Hurukselan hautausmaalla.
- Ti 24.12. klo 14 **Jouluaaton hartaus** Kymin kirkossa.
- Ti 24.12. klo 14 **Jouluaaton hartaus** Langinkosken kirkossa.

- Ti 24.12. klo 14 **Jouluaaton hartaus** Laajakosken kappelilla.
- Ti 24.12. kl. 15 **Julbön** i Kymi kyrkan.
- Ti 24.12. klo 15 **Kynttilöiden sytytys** Kotkan ja Kymin sankarihautausmailla.
- Ti 24.12. klo 15.30 **Jouluaaton hartaus** Parikan kappelilla.
- Ti 24.12. klo 16 **Jouluaaton hartaus** Kotkan srk-keskuksessa.
- Ti 24.12. klo 16 **Jouluaaton hartaus** Kymin kirkossa.
- Ti 24.12. klo 16 **Jouluaaton hartaus verkossa** os. www.facebook.com/kotkakymi
- Ti 24.12. klo 17 **Jouluaaton hartaus** Metsäkulman kappelilla.
- Ti 24.12. klo 21 **Kauneimmat joululaulut -messu** Langinkosken kirkossa.
- Ti 24.12. klo 23 **Jouluyön messu** Kymin kirkossa.

Joulupäivä ke 25.12.

- Ke 25.12. klo 8 **Jouluaamun sanajumalanpalvelus** Kymin kirkossa.
- Ke 25.12. klo 8 **Jouluaamun sanajumalanpalvelus** Kotkan srk-keskuksessa.
- Ke 25.12. klo 10 **Jouluaamun sanajumalanpalvelus** Langinkosken kirkossa.
- Ke 25.12. klo 16 **Joulupäivän hartaus verkossa** os. www.facebook.com/kotkakymi

Tapaninpäivä to 26.12.

- To 26.12. klo 16 **Tapaninpäivän hartaus verkossa** os. www.facebook.com/kotkakymi
- To 26.12.klo 17 **Kauneimmat joululaulut -messu** Kotkan srk-keskuksessa.
- Su 29.12. klo 10 **Messu** Langinkosken kirkossa.
- Su 29.12. klo 13 **Messu** Kymin kirkossa.
- Su 29.12. klo 17 **Messu** Kotkan srk-keskuksessa.

- Ke 1.1.2025 klo 13 **Uudenvuoden messu** Kymin kirkossa.
- Su 5.1. klo 10 **Messu** Langinkosken kirkossa.
- Su 5.1. klo 13 **Messu** Kymin kirkossa.
- Su 5.1. klo 17 **Messu** Kotkan srk-keskuksessa.

Loppiainen ma 6.1.

- Ma 6.1. klo 10 **Loppiaiskirkko** Langinkosken kirkossa.
- Ma 6.1. klo 10 **Loppiaisen hartaus verkossa** os. www.facebook.com/kotkakymi

- To 9.1. klo 18 **Arjen hengähdys -iltakirkko** Kotkan srk-keskuksessa.
- Su 12.1. klo 10 **Kastepuun suojassa -vauvakirkko** Langinkosken kirkossa. Muistetaan vuoden 2024 aikana kastettuja lapsia.
- Su 12.1. klo 13 **Messu** Kymin kirkossa.
- Su 12.1. klo 13 **Haltijan Kyläkirkko** Karhuvuoressa Haltijantien kerhohuoneessa.
- Su 12.1. klo 17 **Messu** Kotkan srk-keskuksessa.
- To 16.1. klo 18 **Arjen hengähdys -iltakirkko** Kotkan srk-keskuksessa.
- Su 19.1. klo 10 **Messu** Langinkosken kirkossa. Katsottavissa myös verkossa os. www.kotka-kyminseurakunta.fi
- Su 19.1. klo 13 **Messu** Kymin kirkossa.
- Su 19.1. klo 17 **Messu** Kotkan srk-keskuksessa.
- Ke 22.1. klo 13 **Ehtoolliskirkko** Langinkosken kirkossa.
- To 23.1. klo 18 **Arjen hengähdys -iltakirkko** Kotkan srk-keskuksessa.
- Su 26.1. klo 10 **Messu** Langinkosken kirkossa. Katsottavissa myös verkossa os. www.kotka-kyminseurakunta.fi
- Su 26.1. klo 13 **Messu** Kymin kirkossa.
- Su 26.1. klo 17 **Tuomasmessu** Kotkan srk-keskuksessa.
- To 30.1. klo 18 **Arjen hengähdys -iltakirkko** Kotkan srk-keskuksessa.

- Su 2.2. klo 10 **Kynttilänpäivän messu ja**

ELÄINTEN JOULURAUHAN JULISTUS

To 19.12. klo 18 **Metsäkirkko (Eläinten joulurauhan julistus)** Kymin kirkon pihalla. Metsäkirkkoon ovat tervetulleita niin ihmiset kuin lemmikitkin. Toteutetaan yhteistyössä Kotkan koiraystäväinseuran kanssa.

JOULUKAHVIO JA MYYJÄISET

La 14.12. klo 10-12 **Joulukahvio ja myyjäiset** Kotkan srk-keskuksessa. Torttu ja glögi/kahvi 4 €. Käsityömyyjäiset lähetysten hyväksi. Hartaus klo 10.

Ke 18.12. klo 16 **Nepalilaista jouluteetä** Karhulan srk-keskuksen portilla. Tule maistamaan!

TAPAHTUMAT KOTKA-KYMIN SEURAKUNNASSA

Yhteisvastuun avaus Langinkosken kirkossa. Pyhäkoulu lapsille saarnan aikana.

- Su 2.2. klo 13 **Messu** Kymin kirkossa.
- Su 2.2. klo 17 **Messu** Kotkan srk-keskuksessa.

SANA JA RUKOUS

- Keskiviikkoisin klo 20 **Iltahartaus verkossa** www.facebook.com/kotkakymi
- Su 19.1. klo 15 **Siioninvirsiseurat** Karhulantie 31, Boxilla. Lauletaan yhdessä Siioninvirsiiä, lyhyitä puheita. Kahvitarjoilu aluksi.
- To 30.1. klo 18 **Sisälle sanaan -raamattuluento ja keskusteluryhmät** Langinkosken kirkolla. Iltapala ryhmiin jääville. Luentoja pitämässä vuoroviikoin pastori Tero Hietanen ja teologi, piirityöntekijä Lukas Brenner (Sley). Jatkuu parittomin viikoin.

DIAKONIA

- To 16.1. klo 13 **Seniorikerho** Karhulantie 31, Alasalissa. Kokoontuu parillisin viikoin.

MUSIIKKI

- Pe 13.12. klo 19 **Lucia-vesper** Kotkan srk-keskuksessa. Tarjolla glögiä ja Lucia-pulla. Järj. Kotkan Pohjola-Norden ry ja Kotka-Kymin srk.

Joulukonsertit:

- Pe 13.12. klo 18 **Kaikki kauniit muistot -joulukonsertti** Kymin kirkossa. Tänä vuonna 50 vuotta täyttäneiden laulajien 200-vuotisjuhlakonsertti. Esiintyjät: Maarit Alhosaari, Riku Pelo, Pekka Soranummi ja Jarmo Kaijansinkko. Säestäjänä Esa Ylönen. Vapaa pääsy. Ohjelma 10 €.
- Ma 23.12. klo 19 **Aatonaaton tunnelmallinen joulukonsertti** Langinkosken kirkossa. Esiintymässä Langinkosken Leidit. Ohjelma 10 €. Tuotto hyväntekeväisyyteen. Konsertin jälkeen glögi- ja piparitarjoilu.

Kauneimmat joululaulut:

- Ke 11.12. klo 18 **Kauneimmat joululaulut** Metsäkulman kappelilla.
- Ke 11.12. klo 18 **Kauneimmat joululaulut** Vellamon Venehallissa, Tornatorintie 99.
- To 12.12. klo 18 **Kauneimmat joululaulut** Kotkan srk-keskuksessa.
- To 12.12. kl. 18 **De vackraste julsångerna** i Langinkoski kyrkan.
- Pe 13.12. klo 18 **Kauneimmat joululaulut -vesijumppa** Katariinan uimalassa, Puistotie 9-11.
- Su 15.12. klo 15 **Lasten kauneimmat**

joululaulut Kymin kirkossa.

- Su 15.12. klo 17 **Kauneimmat joululaulut** Langinkosken kirkossa.
- Su 15.12. klo 18 **Kauneimmat joululaulut** Kymin kirkossa. Mukana seurakunnan musiikkiryhmiä kanttoreiden johdolla.
- Ti 17.12. klo 18 **Kauneimmat joululaulut** Sunilan pirtissä, Kuitukatu 4.
- Ke 18.12. klo 19 **Kauneimmat joululaulut** Kymin kirkossa. Mukana Paljain jaloin -yhtye.
- To 19.12. klo 18 **Kauneimmat joululaulut** Laajakosken kappelissa.
- To 19.12. klo 19 **Kauneimmat joululaulut** Easy Peasy -ravintolassa (ent. The Bank), Kotkankatu 7 C
- To 19.12. klo 19 **Kauneimmat joululaulut verkossa** os. www.facebook.com/kotkakymi
- Pe 20.12. klo 18 **Kauneimmat joululaulut** ravintola Street Food Factoryssa, Runeberginkatu 1
- Su 22.12. klo 18 **Kauneimmat joululaulut** Kymin kirkossa.

LÄHETYSTYÖ

- Ke 18.12. klo 16 **Nepalilaista jouluteetä** Karhulan srk-keskuksen portilla.

AIKUISET

- Fr. 13.12. at 17.30 **English Christian Fellowship** in Langinkoski church. Join us for friendly chat and sharing over a cup of coffee/tea. Ryhmä englantia puhuville. Keskustelua uskosta ja elämästä.
- Ti 17.12. klo 18 **Janoa (uskon polku)** Karhulantie 31, alasalissa. Ohjelma on tarkoitettu työikäisille sekä eläkeikäisille miehille.
- To 9.1. ja 6.2. klo 16.30 **Miesten saunailta** Ristiniemen kurssikeskuksessa. Saunomista, yhdessäoloa, iltapalaa. Meno omin kyydein.
- Ma 13.1. klo 17 **Ruusukkorukous** Langinkosken kirkon päiväkerho-huoneessa. Katolinen pappi vastaa tilaisuudesta.
- Ti 14.1. klo 17.30 **Ruuhkavuosien miesten huili-ilta** Ristiniemen kurssikeskuksessa. Nuorille aikuisille, työikäisille miehille. Sauna, kevyttä tarjoilua ja keskustelua.
- Ke 15.1. klo 10-12 **Meijän kammari** Karhulan srk-keskuksessa. Aikaa kohdata ja kahvitella! Ohjelmahetki klo 11. Jatkuu viikoittain.
- To 30.1. klo 17 **Naisten saunailta** Ristiniemen kurssikeskuksessa. Yhteiskulj. 5 €. Lähtö klo 16.30 Kotkan srk-keskuksesta-Langink. kirkon pysäkki-Karhulan srk-keskus-Ristiniemi. Paluu Ristiniemestä klo

19.30. Ilm. viim. edell. ma os. www.kotka-kyminseurakunta.fi/saunaillat tai p. 040 196 7505.

NUORET

Seuraa tapahtumia

- www.kotka-kyminseurakunta.fi/nuoret
- instagram: [pappilaoofficial](https://www.instagram.com/pappilaoofficial)

LAPSET JA PERHEET

Tarkemmat tiedot:

Facebook: Kotka-Kymin seurakunnan varhaiskasvatus sekä nettisivuilta: www.kotka-kyminseurakunta.fi/lastenkerhot

- Su 15.12. klo 15 **Lasten kauneimmat joululaulut** Kymin kirkossa.
- Ti 17.12. klo 17.30-19.30 **Mistä löytäisin sen joulun -tapahtuma** lapsiperheille Kymin kirkon mäellä. Joulukuvaelma kirkossa 20 min. välein. Pihalla kiertävä farmi Pyhtäältä, porokepparirata, joulupukki tavattavissa tallissa ja valokuvauspiste. Helilän srk-talolla tarjolla glögiä ja pipareita, kirkonrotta Rafaelin nurkkaus ja lähetyksen villasukkamyynti.
- Ti 24.12. klo 13 **Jouluaaton perhehartaus** Kymin kirkossa.
- To 16.1. klo 16 **Taidepyhis** lapsiperheille Pappilassa, Karhulantie 36 B.

MUUT

- Keskiviikkoisin alkaen 15.1. klo 17 **Meijän keittiö -iltaruokailu** Langinkosken kirkolla. Aikuiset 5 €, alle 18-vuotiaat ilmaiseksi. Ota seurantaan "Meijän keittiö" Facebookista!

Arkiruokailut

- Torstaisin alkaen 9.1. klo 12 Karhulan srk-keskuksessa.
- Perjantaisin alkaen 10.1. klo 12 Kotkan srk-keskuksessa. Laktoositon kotiruokailu. Vähävaraiset 1,5 €. Muut 5 €.

KAIKKI KAUNIIT MUISTOT -JOULUKONSERTTI

Pe 13.12. klo 18
Kymin kirkossa.

Tänä vuonna 50 vuotta täyttäneiden laulajien 200-vuotisjuhlakonsertti. Esiintyjät: Maarit Alhosaari, Riku Pelo, Pekka Soranummi ja Jarmo Kaijansinkko. Säestäjänä Esa Ylönen. Vapaa pääsy. Ohjelma 10 €.

MISTÄ LÖYTÄISIN SEN JOULUN -TAPAHTUMA

Ti 17.12. klo 17.30 - 19.30
Kymin kirkon mäellä.

Joulukuvaelma kirkossa 20 min. välein. Pihalla kiertävä farmi Pyhtäältä, porokepparirata, joulupukki tavattavissa tallissa ja valokuvauspiste.

Helilän srk-talolla tarjolla glögiä ja pipareita, kirkonrotta Rafaelin nurkkaus ja lähetyksen villasukkamyynti.

AATONAATON TUNNELMALLINEN JOULUKONSERTTI

Ma 23.12. klo 19
Langinkosken kirkossa.

Esiintymässä Langinkosken Leidit. Ohjelma 10 €. Tuotto hyväntekeväisyyteen. Konsertin jälkeen glögi- ja piparitarjoilu.

Vietätkö jouluaattosi yksin?

Kotka-Kymin seurakunta järjestää joulujuhlan heille, jotka muuten viettäisivät joulua yksin. Vietämme jouluaatto 24.12. klo 11.30 alkaen Langinkosken kirkolla.

Luvassa on jouluista ohjelmaa ja tarjoilua. Tilaisuus on maksuton. Joulujuhla päättyy Langinkosken kirkon jouluhartauteen, joka alkaa klo 14.

Yksin joulua viettävien juhlaa on vietetty jo useamman vuoden ajan, ja tapahtuma on ollut suosittu. Siksi juhlaan on ilmoitaututtava etukäteen, viimeistään maanantaina 16.12. Ilmoittautumisen voit tehdä nettilomakkeella osoitteessa www.kotka-kyminseurakunta.fi/joulujuhla tai puhelimitse 040 196 7505 (arkisin klo 9-15). Juhlaan ei ole kuljetusta, mutta tarvittaessa on mahdollisuus saada kyyti kotiin päin.

*Yksin joulua viettävien juhla ti 24.12. klo 11.30 Langinkosken kirkolla.
Ennakoilmoittautumiset 16.12. mennessä..*

Pete Lassy sanoo olevansa hyvin kiitollinen kaikille niille kotkalaisille, jotka äänestivät häntä kotikaupunkinsa positiivisimmaksi ihmiseksi.

”Hyvä siirtyy ihmiseltä ihmiselle”

Kotkan tämän vuoden positiivisimmaksi henkilöksi äänestetty Pete Lassy sanoo olevansa helposti lähestyttävä höpöttäjä.

Teksti ja kuva Ville Vanhala

Kotkalainen **Pete Lassy**, 54, otaksuu, että ihmisten on helppo lähestyä häntä.

Lassy on oikeassa.

Kun istuu hänen kanssaan samaan pöytään, juttu alkaa luistaa nopeasti ja luontevasti, melkein kuin olisi tunnettu vuosikaudet toisemme.

Nykyään kaupan kassalla työskentelevän Lassin puheille on viime aikoina jäänyt entistäkin useammin. Lassy valittiin Kotkan Nuorkauppakamarin järjestämässä yleisöäänestyksessä vuoden 2024 positiivisimmaksi kotkalaiseksi.

– Jopa ihmiset, joita en ole tavannut vuosikymmeniin, ovat tulleet onnittelemaan valinnasta, Lassy kertoo.

– Ehkä olen tehnyt joskus jotain oikein, kun päädyin vuoden positiivisimmaksi kotkalaiseksi.

Aistittuja tunnetiloja

Pete Lassy ehti ennen kaupan alalle siirtymistään työskennellä peräti 34 vuotta ravintolassa sekä plokkarina ja keittiöapulaisena että baarimikkona ja vuoropäällikkönä.

Hän sanoo, että pitkä ravintola-alan kokemus on harjaannuttanut hänet aistiin ihmisten tunnetiloja.

– Ihmisten kohtaaminen on minulle tärkeää ja helppoakin, koska olen tällainen höpöttäjä.

Lassy kuitenkin myöntää, että edes hän ei ole aina yhtä iloinen ja puhelias. Kun Lassy oli taannoin hieman allapäin kaupan kassalla, asiakas yllätti hänet sanomalla, ettei ole nähnyt Lassyä koskaan huonolla tuulella.

– Se alkoi välittömästi hymyilyttää ja huono tuuli vaihtui hyväksi.

Kokemuksesta vain sanoa, että siitä ei seuraa mitään hyvää, jos ikäviä asioita hautoo yksin sisälleen.

– Pete Lassy

Kun Lassy itse näkee ja vaistoa ihmisten, varsinkin läheistensä olevan alakuloisia tai pahoilla mielin, hän sanoo tekevänsä kaikkensa, että toiselle tulisi parempi olo.

– Jos saa toisen hyvällä mielelle, hänen hyväntuulisuutensa saattaa siirtyä eteenpäin seuraavalle, Lassy pohtii.

– Mielestäni se on yksi tapa, millä jokainen pystyy levittämään hyvää fiilistä ja positiivisuutta.

Nuoruuden kipuilua

Pete Lassy kipuili nuorena identiteettinsä kanssa ja suorastaan rypi matalissa mielialoissa. Hän kuitenkin kertoo selvinneensä kriisistään puhumalla siitä lähimmille ihmisilleen.

– Kokemuksesta vain sanoa, että siitä ei seuraa mitään hyvää, jos ikäviä asioita hautoo yksin sisälleen.

Lassin ympärillä on ihmisiä, jotka haluavat hänelle hyvää ja hän uskoo, että samalla tavalla heitä riittää myös muiden ympärille.

– Kotka taas on kotipaikkana turvallinen pikkukaupunki, missä asuu yleisesti ottaen hyviä tyyppejä.

Lassy siirtyi ravintolatöistä kaupan puolelle, koska vuoropäällikön vastuu alkoi tuntua hänessä myös vapaa-ajalla. Lisäksi taannoinen koronapandemia kokoon-tumisrajoituksineen vaikutti Lassin työpaikan vaihtoon.

– Tulevaisuudelta toivon, että pysyn terveenä ja että läheisilläni on kaikki hyvin. Haluan kokea hienoja juttuja yhdessä muiden kanssa.

Haaveesta totta

Viime vuonna Pete Lassy toteutti pitkäaikaisen haaveensa ja kiersi risteilyaluksella puolisonsa kanssa koko maapallon. Matkalta kertyi lukemattomia muistoja, mutta Lassy mainitsee erityisesti vierailunsa Tyynellä merellä, Australian pohjoispuolella sijaitsevassa Papua-Uusi-Guineassa.

– Vaikka valtio on todella köyhä eikä ihmisillä ole juurikaan maallista omaisuutta, he ovat ystävällisiä ja iloisia ja nauttivat elämästään.

Neljä kuukautta kestänyt maailmanympärysmatka oli Lassylle ”silmiä avaava, mieleton” kokemus eikä ole sanottua, etteikö hän tekisi vielä toista vastaavalaista matkaa.

Kun matka lähestyi loppuaan, Lassy alkoi arveluttaa, että miten hän pystyy sopeutumaan taas arkiseen elämäänsä Kotkassa.

– Oli upeaa kiertää maailma meritse, mutta yllättävän helppoa oli myös tulla takaisin kotiin.

POSITIIVISIN KOTKALAINEN

- Kotkan Nuorkauppakamarin kampanja, jossa äänestetään vuosittain Positiivisin kotkalainen.
- Positiivisin kotkalainen on henkilö tai taho, joka on toiminnallaan tai esimerkillään vaikuttanut positiivisesti Kotkan alueella.
- Tänä vuonna Positiivisin kotkalainen valittiin jo 20. kerran.

Ensimmäisessä luterilaisessa virsikirjassa oli vain kahdeksan virttä. Nykyisessä virsikirjassa on yli 600 virttä, kymmeniä virsien kaltaisia lauluja sekä täydentävä lisävihko.

500 vuotta veisuuta

Ensimmäinen luterilainen virsikirja julkaistiin tasan 500 vuotta sitten. Tuon kirjan lauluista neljä on edelleen mukana virsikirjassamme.

Teksti Heidi Nevalainen, kuva: Sanna Krook / Kirkon kuvapankki

Ensimmäinen luterilainen virsikirja ei ollut kovinkaan paksu opus. Se sisälsi vain kahdeksan virttä ja siksi sitä joskus kutsuttiinkin Kahdeksan laulun kirjaksi eli Achtliederbuchiksi. Tänä vuonna tuon kirjan julkaisemisesta tulee kulu-neeksi tasan 500 vuotta.

Kahdeksan laulun kirja oli virallisesti nimeltään Etlich Cristlich Lider eli Muutamia kristillisiä lauluja ja se julkaistiin vuonna 1524 **Martti Lutherin** myötävaikutuksella. Luther oli vuotta aiemmin kirjoittanut erääseen julkaisuun toivovansa, että seurakunta voisi messuissa laulaa mahdollisimman monia kansankielisiä lauluja. ”Meillä ei kuitenkaan ole vielä runoilijoita, jotka sepittäisivät hurskaita ja hengellisiä lauluja”, Luther harmitteli.

Kirjanpainaja **Jobst Gutknecht** tarttui toimeen ja kokosi yhteen virsiä, joita aiemmin oli julkaistu yksittäisinä. Syntyi ensimmäinen virsikirja, jonka kansileh-teen kirjoitettiin: ”Muutamia kristillisiä lauluja, ylistysvirsiä ja psalmeja Jumalan pyhän sanan mukaisesti”.

Laulujen uskonnollista merkitystä painotettiin kovasti – erään virren yhteydessä oli jopa laaja raamattuviiteluettelo, jolla osoitettiin painokkaasti, että virsi todella perustuu Raamatun sanaan.

Sanoja Jumalan suuhun

Ensimmäisen virsikirjan virsistä neljä on julkaistu nykyisessä suomenkielisessä virsikirjassamme:

261 Oi iloitkaa, te kristityt
262 On hyvydessään Jumala
187 Armahda Herra Jumala sekä
267 Sua syvyydestä avuksi.

Oi iloitkaa -virsi on ensimmäinen luterilainen virsi, ja sen sanat ovat Martti Lutherin käsialaa. Hän sijoitti sanoituksessa poikkeuksellisesti Jumalan ja Kristuksen suuhun repliikkejä, joita ei löydy Raamatusta. Yleensä Luther painotti Raamatun sanassa pysymistä.

Ensimmäisen virsikirjan virsissä on lisäksi viideskin, josta on aikanaan tehty suomennos. 1600-luvun virsikirjassa sen nimenä oli Suullans tyhmäd kyll kerscavad. Reilut 200 vuotta myöhemmin Elias Lönnrot uudisti käännöksen ja virsi kantoi nimeä Ei tahdo tyhmät, sowaistut. 1900-luvun puolella tuo virsi kuitenkin hävisi virsikirjoista.

Valistusta viinan haitoista

Ensimmäinen suomenkielinen virsikirja julkaistiin sekin jo 1500-luvulla, n. 1580-luvulla. Painovuosi on hieman epävarma, koska ainoasta jäljellä olevasta ensipainokappaleesta puuttuu nimiölehti eli juuri se sivu, jossa painovuosi olisi kerrottu. Tästä syystä ei kirjan nimestäkään ole varmuutta. Myöhemmissä painoksissa se on Yxi Wähä Suomen-kielinen Wirsikiria.

Kirjan toimitti Turun koulun rehtori **Jacobus Petri Finno** eli **Jaakko Pietaripoika Suomalainen**. Hän oli saanut tehtäväksi suomentaa ”muutamia hyödyllisiä kirjoja”.

Yksi kirjan esikuva on todennäköisesti ruotsalainen virsikirja Then Svenska Psalmboken, sillä molemmissa virsiä oli sama määrä, 101 kappaletta, tosin järjestyks oli erilainen. Näistä virsistä on nykyisessä virsikirjassa jäljellä 34 kappaletta.

Ensimmäisissä virsikirjoissa virsillä ei vielä ollut numeroita. Ne lisättiin vasta 1701 ilmestyneeseen kirjaan. Sen seurauksena kirkkoihin ilmestyivät myös virsitaulut.

Samaisessa 1700-luvun virsikirjassa alkoi lauluihin tulla opettaviakin tekstejä. Esimerkiksi silloinen virsi 279 kuvasi väkevästi viinan haittoja:
*Vesi-taudit, ruumiin tuskat,
Rinnan ahdistus, pään pakko,
Pahat puuskat, häijyt yskät,
Posken rypyt ja jako,
Kätten väristys, kasvoin kohistus,
Hengen myös häijy haju,
Silmäin puna, paha pullistus,
Näin ylön juomisest hajoo*

Täydentävä lisävihko

Nykyinen virsikirjamme on vuodelta 1986. Virsiä siinä on 632 kappaletta. Lisäksi virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä on kymmeniä virsien kaltaisia lauluja, jotka ovat syntyneet, kun Kirkkokäsikirjaa on uudistettu.

Virsikirjaa on täydennetty lisäviholla, joka otettiin käyttöön 1. adventtina vuonna 2016.

Suomenkielisessä lisävihossa on 79 uutta virttä. Käytössä on myös ruotsinkielinen virsikirja Psalmbok, jota sitäkin on täydennetty lisäviholla.

Saamenkielinen virsikirja Suoma samii salbmakirji on vuodelta 1993.

Virsikirja on kirkolliskokouksen hyväksymä.

Lähteet: evl.fi sekä Virsikirjan vaiheita, Sibeliuss-Akatemia / Ilkka Oramo

VIRSIKIRJA

- Ensimmäinen luterilainen virsikirja julkaistiin v. 1524.
- Ensimmäinen suomenkielinen virsikirja on n. 1580-luvulta.
- Nykyinen virsikirja on vuodelta 1986 ja sitä täydentävä lisävihko vuodelta 2016.
- Virsikirjan hyväksyy kirkolliskokous.

Anna Näkkäljärvi-Länsman on tehnyt Hoosianna-hymnin sanoihin uuden sävellyksen ja hän esittää sen pohjoissaameksi.

Pohjoisen ääni

Anna Näkkäljärvi-Länsman kuuli arkistonauhoilta sukulaistensa joikaamista. Niiden pohjalta hän alkoi tehdä omia joikuja. Tänä vuonna Jouluradiossa kuullaan hänen pohjoissaameksi joikaamansa Hoosianna-hymni.

Teksti Nina Riutta, kuva Kevin Francett

Kun kaamos laskeutuu Suomen pohjoisimpaan kylään Nuorgamiin marraskuun lopussa, se tuntuu **Anna Näkkäljärvi-Länsmanista** hyvältä.

Adventista aletaan mennä kohti joulua. Se tuo toivon pilkahduksen.

Näkkäljärvi-Länsman on lähtöisin Inarista. Viitisentoista vuotta sitten hän perusti miehensä kanssa perheen Nuorgamiin, joka sijaitsee Tenojoen rannalla Saamenmaassa. Heidän kotinsa on tunturin rinteessä. Olohuoneen ikkunasta näkyy Norjaan.

Kiekkoja ympäri Eurooppaa

Anna Näkkäljärvi-Länsman on muusikko. Hän esittää saamelaismusiikkia, ja hänet tunnetaan taiteilijanimellä Ánnámáret. Parhaillaan hän tekee myös tohtoriopintoja Sibelius Akatemian kansanmusiikin osastolla. Hänen tutkimuskohteenaan on joiku eli saamelainen vokaalimusiikkilaji.

Ánnámáret-yhtye julkaisi elokuussa toisen albuminsa Bálvvosbáiki. Levyn nimi tarkoittaa palvontapaikkaa. Yhtye esittää Anna Näkkäljärvi-Länsmanin tekemiä joikuja.

– Kokoonpanomme on perustettu viisi vuotta sitten. Viime vuodet olemme olleet hyvin aktiivisia ja keikkailleet myös ulkomailla, Näkkäljärvi-Länsman kertoo.

Kotimaan Kaustisen ja Haapaveden kansanmusiikkifestivaalien lisäksi Ánnámáret on esiintynyt muun muassa Norjassa, Espanjassa, Ranskassa, Sveitsissä, Hollannissa ja Kanadassa.

– Ánnámáretissa minä joikaan. Pohjalla on vanhojen sukulaisten joikutyyli, jota olen kuullut arkistoäänitteiltä. Niistä oppineena olen tehnyt omia sävelmiä. Joiuissani sekoittuvat vanha ja uusi.

– Musiikkimme ei ole teknoa, vaan sitä voisi sanoa luonnonläheiseksi elektronikaksi, jossa on käytetty sinfonista säveltämistapaa ja luonnon ääniä.

Joiut kertovat tunnelmista

Kun kysyy, mistä Anna Näkkäljärvi-Länsmanin joiut kertovat, hän miettii hetken, miten asian selittäisi.

– Oletko ikinä kuullut semmoista luonnehdintaa pohjoissaamelaisesta joiusta, että joikaaja ei joikaa jostakin, vaan se joikaa jonkun? Joikaaja tuo joiullaan henkilön ikään kuin paikalle.

Monista tähän mennessä tekemistään joiuista Näkkäljärvi-Länsman sanoo, etteivät ne kerro mistään konkreettisesti. Ne ovat kuvauksia tunnelmista ja visioista. Bálvvosbáiki-albumilla ovat teemoina saamelainen maailmankuva ja siihen kiinteästi liittyvä luontosuhde.

– Luontoa pitää kunnioittaa ja säilyttää se seuraaville sukupolville elinvoimaisena, niin että heilläkin on täällä elinmahdollisuudet.

”Joikaaminen on oma kielensä”

Joikaaminen on muutakin kuin musiikkia, Anna Näkkäljärvi-Länsman sanoo. Alun perin se on ollut kommunikointitapa, eikä sitä ollut tarkoitettu esitettäväksi.

– Joikaaminen on oma kielensä. Sillä voi ilmaista myös asioita, joita on vaikea ilmaista puhutulla kielellä. Ja tietenkin se on myös pohjoissaamelaista vokaalimusiikkia.

Joikaaminen on saanut uusia muotoja Näkkäljärvi-Länsmanin mukaan 1970-luvulta lähtien, kun saamelainen populaarimusiikki on kehittynyt.

– Joikaamisella on tavallaan kaksi paikkaa. Se on edelleen kommunikointimuoto saamelaisyhteisöissä, joissa se siirtyy sukupolvelta toiselle suullisena perintönä. Nykyisin joikaamista kuulee myös esiintymislavoilla.

Kirkoissa joikaaminen oli entisaikaan kielletty. Sitä pidettiin syntinä. Anna Näkkäljärvi-Länsman sanoo tietävänsä, mistä tämä johtui: vanhoillislestadiolainen liike väitti niin.

– Joikaamista ei pidetty ihmismäisenä käyttäytymisenä, ja siksi sen sanottiin olevan syntiä. Kun ulkopuoliset ihmiset ovat niin sanoneet, se on jättänyt jälkensä saamelaisyhteisöön.

Nykyään joikaamisesta ajatellaan eri tavalla.

– Kirkko piispaa myöten on sanonut, että joiku kuuluu myös kirkkoon.

Anna Näkkäljärvi-Länsman on tehnyt Hoosianna-hymnin sanoihin uuden sävellyksen ja hän esittää sen pohjoissaameksi. Kappaleen on sovittanut ja tuottanut **Sami Zimmermann**.

Hoosianna-hymnin uusi sävellys kuultiin ensiesityksenä Jouluradiossa 1. adventtina. Video löytyy Jouluradion YouTube-kanavalta.

Jouluradio nostaa valokeilaan uusia joululauluja

Aidon ja alkuperäisen Jouluradion 21. tuotantokausi on meneillään. Tällä kaudella Jouluradio aikoo ilakoida uudella joulumusiikilla.

Teksti Emilia Pulkki, kuva Jouluradio

Jouluradio on kahdeksan kanavan joulumusiikkiperhe ja verkkomedia. Monipuolisesti soivaa pääkanavaa voi kuunnella perinteisillä FM-radiotaajuuksilla, kaapeliverkossa ja RadioPlayerissa. Kuuluvuusalueilla asuu kolme neljäsosaa suomalaisista ja netissä kanavat kuuluvat kaikkialla.

Jouluradio on Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntien lahja kuuntelijoille, ja sen mahdollistavat seurakunnat ympäri Suomen. Jouluradion pääkanavan kuuluvuuden Etelä-Kymenlaaksossa tarjoaa Kotka-Kymin seurakunta.

Neljänneksi kuunnelluin radiokanava

Jouluradio oli toista vuotta peräkkäin Kansallisen Radiotutkimuksen (KRT) mukaan Suomen kolmanneksi tavoittavin ja neljänneksi kuunnelluin radiokanava joulukuussa. Jouluradio tuo tutkitusti kuuntelijoilleen joulun tunnelmaa ja ylläpitää joulumusiikkikulttuuria.

Jouluradion musiikkipäällikkö **Joni Hartikainen** kertoo, että aitous, perinteet, tarinat ja oikea tunnelma yhdistyvät suomalaisten joululaulusuosikeissa.

Tulevalla kaudella soittolistoja monipuolistetaan entisestään, mutta kanavalla kuullaan edelleen rakkaita, perinteisiä ja toivotuimpia joululauluja. Jouluradio on aina antanut tilaa uusille tekijöille ja joululauluille. Tänä adventtina Hoosiannasta kuullaan uniikki uusi versio, ei vanhan sävelmän sovitusta.

Minkä verran vuosittain tulee uutta joulumusiikkia?

– Määrä vaihtelee kovasti, mutta yleensä sitä tulee kymmenittäin. Pääpaino on toki ulkomaisella musiikilla, mutta myös kotimaista uutta joulumusiikkia julkaistaan mukavasti. Lisäksi versioidaan vanhoja klassikoita, Joni Hartikainen sanoo.

Hartikainen kertoo, että Jouluradion musiikkikirjastosta löytyy runsaasti sovituksia vanhoista klassikoista, esimerkiksi legendaarisesta White Christmasista on peräti 70 erilaista versiota.

Joululaulukilpailulla uutta joulumusiikkia

Jouluradio järjesti joululaulukilpailun yhdessä Aito Iskelmän kanssa. Kisassa etsittiin uutta ja ennen julkaisematonta joulumusiikkia.

– Joulumusiikilla on keskeinen rooli suomalaisten joulunvietossa, ja kilpailun tavoitteena on rikastuttaa tätä perinnettä uusilla sävelmillä. Kenties löydämme uusia näkökulmia jouluun, sanoo Jouluradion vastaava tuottaja **Katri Ketola**.

Joululaulukilpailun voitti **VP Kantolan** laulama *Joulu joka toinen vuosi*. Kappaleen ovat säveltäneet **Jussi Rasinkangas** ja **Toni Nygård**, ja sen on sanoittanut **Kati Valjus**. Voittaja valittiin viiden finalistin joukosta yleisöäänestyksellä.

Joululaulukilpailun tuomaristo etsi nykypäivän kuulijaa koskettavia joululauluja. Sanoittaja Kati Valjus kertoo, että hän on halunnut jo useamman vuoden ajan kirjoittaa lohdullisen joululaulun eronneille.

– Haluamme tällä kappaleella paitsi lohduttaa vuorojouluvanhempia, myös muistuttaa, että ei ole olemassa yhtä ainoaa tapaa viettää joulua. Kaikki tavat ovat oikeita, Kati Valjus sanoo.

Jouluradio kuuluu Kotkassa radiotaajuudella 97,3 MHz sekä kaapelitaajuudella 98,70 MHz

Toivon tuoja

“Ehkä joulu lopettaa sodan” totesi pieni Betlehemissä asuva tyttö. Hän oli kuullut ensimmäisen maailmansodan joulun ihmeestä, jolloin aseet hiljenivät ja viholliset nousivat juoksuhaudoistaan kunnioittamaan yhdessä Vapahtajamme syntymäjuhlaa.

Tänä jouluna, kun katselen Betlehemistä vuosia sitten tuomaani seimiasetelmaa, ajatukseni viipyvät ystäväni luona Pyhällä maalla. Ehkä joulu lopettaa sodan, huokaisen minäkin. Kannan rukouksissa erityisesti lapsia, molemmilla puolilla rintamaa, heitä, jotka kärsivät sodan jaloissa.

Jouluna me juhlimme pientä seimenlasta, joka syntyi vieraan vallan alla karjasuojaan, jonka vanhemmille ei löytynyt sijaa majatalosta, ja jonka elämän ensimmäiset vuodet olivat pakolaiselämää. Jumalan Poika syntyi keskelle maailman kaaosta, sortoa ja epävarmuutta.

Kaikkivaltias Jumala olisi voinut valita toisinkin, mutta ehkä juuri siinä on suurin viisaus. Joulun sanoman keskiössä on pieni ja avuton ihmistaimi. Vastasyntynyt lapsukainen kutsuu luokseen.

Kun katsoo sylissä nukkuvaa lasta, on kuin kuulisi Jumalan sanovan: tässä on minun rakkauteni. Jumalan suuruus tulee julki kaikkein pienimmässä. Maailman toivo syntyy seimessä nukkuvassa lapsessa.

Sotien ja maailman epävarmuuden keskellä Jumalan lupaus kantaa: Minulla on omat suunnitelmani teitä varten, sanoo Herra. Minun ajatukseni ovat rauhan eivätkä tuhon ajatuksia: minä annan teille tulevaisuuden ja toivon (Jer 29:11).

Ensimmäisenä jouluna Betlehemin kedolla kaikui enkelin sanat: »Älkää pelätkö! Minä ilmoitan teille ilosanoman, suuren ilon koko kansalle. Tänään on teille Daavidin kaupungissa syntynyt Vapahtaja. Hän on Kristus, Herra”.

Nuo Jumalan sanat rohkaisevat meitä myös tänä jouluna. Joulun lapsessa meillä on tulevaisuus ja toivo.

Siunattua Vapahtajamme syntymäjuhlaa!

Mari Parkkinen
Mikkelin hiippakunnan piispa

Joulun rukous

Jeesus, meidän Herramme.
Tänään muistelemme
ensimmäisen joulun ihmeellisiä tapahtumia.
Muistamme lampaat, kedon paimenet ja enkelit,
jotka äkkiä ilmestyivät pimeälle yötaivaalle.
Muistamme tähden,
joka loisti pienen tallin yllä.
Muistamme nuoren Marian,
joka piti sinua sylissään,
ja Joosefin ja itämaan tietäjät.
Tämä kaikki on kaunista ja ihmeellistä.
Kuitenkin tiedämme,
ettei elämä aina ole helppoa,
ei sinunkaan elämäsi ollut.
Kiitos, että sinä olet todellinen tänäkin päivänä.
Kiitos, että tahdot tulla kaikkiin koteihin.
Kiitos, että tahdot auttaa ja hoitaa meitä.
Tuo sydämiimme oikea joulu.
Tule itse luoksemme.
Kiitos, että kuulet meitä.

Martti Luther ei hänestä kerrotusta tarinasta huolimatta keksinyt joulukuusta, mutta hän keksi useita jouluvirsiä.

Luther ihmetteli Jumalan nöyryyttä

Martti Luther ei keksinyt joulukuusta, mutta hän vaikutti joulun viettoon muilla tavoin. Jouluvirsiensä kautta Luther korosti Jumalan nöyryyttä. Hänelle joulu oli perhejuhla.

Teksti ja kuvankäsittely Elina Valtonen, kuva Pixabay

Tarinan mukaan Martti Lutherin kerrotaan taivaltaneen iltahämärässä Wittenbergissä kotia kohti. Hänen kerrotaan huomanneen, miten taivaan tähdet näyttivät tuikkivan kuusien latvoissa. Niinpä hän keksi tuoda kotiin kuusen ja koristella sen.

On mahdollisesti tämän tarinan syytä, että uskonpuhdistaja Lutheria on joskus pidetty joulukuusiperinteen jonkinlaisena keksijänä. Kertomus ei kuitenkaan ole totta.

– **Martti Luther** teki elämäntyönsä professorina yliopistossa. Hän ei ollut mikään elämystehtailija, mutta hänen ajattelunsa on vaikuttanut paljon joulun viettotapoihin, toteaa Kuopion hiippakunnan piispa ja Luterilaisen Kulttuurin Säätiön puheenjohtaja **Jari Jolkkonen**.

Keskiaikaisessa joulunvietossa adventti-markkinat olivat hyvin yleisiä. Seimen rakentamisen perinne liitetään erityisesti Franciscus Assisilaisen tapaan eläytyä joulun sanomaan rakentamalla jouluyönä seimi niitylle. Seimet ovat edelleen tärkeä osa joulua. Niitä voi ihastella tänä vuonna muun muassa Kymenlaakson keskussairaalassa ja Haminassa, jonne rakentuu viime vuoden tapaan seiminäyttely.

Myös joulukuusen käytön juuret ulottuvat keskiajalle. Saksassa käytettiin Lutherin aikaan enemmän kuusen oksia ja havuja.

– Niidenkin vihreä väri muistuttaa elämästä ja toivosta pimeän talven keskellä, Jolkkonen sanoo.

Luther aloitti joululaulubuumin
Lutherin vaikutuksesta jouluun Jolkkonen nostaa erityisesti esille kaksi asiaa. Luther kehitti kansankielistä virsilaulua ja loi itsekin jouluvirsiä. Niissä hän korosti Jumalan nöyryyttä ja myötätuntoa.

Tunnetuin Lutherin jouluvirsistä on Enkeli taivaan. Jolkosen mukaan erityisesti siinä tulee esiin ihmettely, miten maailmankaikkeuden Luoja alensi itsensä syntymällä talliin.

– **Hänen toimintansa laukaisi joululaulubuumin, jota muut ovat sitten jatkaneet.**
– **Piispa Jari Jolkkonen**

Saksankielisessä alkutekstissä lauletaan enkelin sanoin ”Von himmel hoch, da komm ich her.” Se voitaisiin suomentaa ”Korkeudesta taivaan tulla saan, kuuluttaa teille hyvää sanomaa.” Jolkosen mukaan virren melodiakin alkaa ”korkeudesta” ja tulee alas kuvastaen Jumalan syntymää taivaasta ihmiseksi.

– Kyllähän tällainen puraisee ja elähdyttää kaikkina aikoina, piispa toteaa.

Lutherin jouluvirsiä ovat myös vähemmän laulettu virret 16 Jeesus Kristus meille nyt ja 22 Sinua, Jeesus, kiitämme.

– Hänen toimintansa laukaisi joululaulubuumin, jota muut ovat sitten jatkaneet. Nykyiset suomalaiset valmistautuvat jouluun juuri laulaen.

Joulu on perhejuhla
Lisäksi Lutherin aikana vahvistui kehitys, jossa joulua vietettiin erityisesti perhejuhla. Hän ja Katharina von Bora saivat kuusi lasta.

– Hän arvosteli luostarilupauksia ja väitti, etteivät ne perustu Jumalan käskyyn. Sen sijaan hän esitti, että Jumalaa palvelemaan luostarin sijasta elämällä ihan tavallista perhe-elämää, Jolkkonen sanoo.

– Luther kärjisti: Pyhä Henki suree nähdessään munkin rukoilevan yksin kammiossaan, mutta iloitsee nähdessään perheen äidin kasvattavan lapsia ja isän pesevän lapsen sontaisia kapaloita.

Jumala katsoi vähäiseen
Jolkosen mukaan joulu oli Lutherille erittäin tärkeä juhla. Joulu sopii hyvin Lutherin niin sanottuun ristin teologiaan.

Ristin teologian taustalla on havainto siitä, että ihminen luontaisesti etsii Jumalaa sieltä, missä on ylhäisyyttä, kunniata ja valtaa. Kuten Jolkkonen sanoo: ihmisen rakkaus kiinnittyy siihen, mikä on kaunista, ylevää ja pyhää.

Lutherin ristin teologia lähti ajatuksesta, että Jumalan rakkaus on toisenlaista. Se kohdistuu siihen, mikä on alhaista, vähäistä, epäpyhää ja surkeaa.

– Jeesuksen syntymän lisäksi Marian valinta on tästä hyvä esimerkki. Jumala katsoi tavalliseen, pieneen, vähäiseen ja köyhään tyttöön, sanoo Lutherin teologiasta väitöskirjansa tehnyt Jolkkonen.

Niinpä Luther päätteli: Jos jumala on myötätuntoinen meitä kohtaan, meidänkin pitää suhtautua toisiimme myötätuntoisesti.

– Lutherin ajatukset joulusta eivät olleet uusia, mutta ne läpäisivät hänen virtensä ja saarnansa. Se toi joulun viettoon ikään kuin uutta buustia.